

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

**PRIVREDNOG DRUŠTVA ZA PROIZVODNJU I
TRANSPORT GASA „BH GAS“ D.O.O. SARAJEVO**

2021.

Broj: 01-02-09-11-4-2899-8/21

Sarajevo, srpanj 2022.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	REZIME DANIH PREPORUKA	6
III	KRITERIJI ZA FINANCIJSKU REVIZIJU	7
IV	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBUDAM REVIZIJE.....	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	9
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	10
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ OKVIRA NADLEŽNOSTI DRUŠTVA.....	13
5.1	ZAKONSKI OKVR GASNE PRIVREDE	13
5.2	RAZDVAYANJE POSLOVNHIH DJELATNOSTI U 2021. GODINI.....	13
5.3	RAZVOJNI PROJEKTI – JUŽNA INTERKONEKCJA BiH I HRVATSKA.....	14
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANCIJSKOG PLANA I IZVJEŠĆIVANJE	14
7.	FINANCIJSKA IZVJEŠĆA.....	15
7.1	BILANCA USPJEHA	16
7.1.1	Prihodi	16
7.1.1.1	Poslovni prihodi.....	16
7.1.1.2	Ostali prihodi i dobici	17
7.1.2	Rashodi	17
7.1.2.1	Poslovni rashodi	17
7.1.2.2	Financijski rashodi	22
7.1.2.3	Rashodi na osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravaka grešaka iz ranijih godina	22
7.1.3	Financijski rezultat.....	22
7.2	BILANCA STANJA	23
7.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	23
7.2.2	Tekuća sredstva.....	27
7.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	27
7.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	28
7.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	28
7.2.3	Kapital.....	29
7.2.4	Dugoročna rezerviranja	29
7.2.5	Obveze.....	30
7.2.5.1	Dugoročne obveze	30
7.2.5.2	Kratkoročne obveze	31
7.2.5.3	Pasivna vremenska razgraničenja	31
7.2.6	Izvanbilančna evidencija	32
7.3	IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA	32
7.4	IZVJEŠĆE O PROMJENAMA NA KAPITALU	33
7.5	BILJEŠKE UZ FINANCIJSKA IZVJEŠĆA.....	33
8.	JAVNE NABAVE	33
9.	SUDSKI SPOROVI.....	34
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	35
V	PRILOG: GODIŠNJA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA.....	37
	Bilanca uspjeha za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine	38
	Bilanca stanja na 31. 12. 2021. godine.....	40
	Izvješće o gotovinskim tijekovima za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine (Indirektna metoda)	41
	Izvješće o promjenama na kapitalu za razdoblje koje završava na 31. 12. 2021. godine	43

I IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Izvješće neovisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvaća reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Privrednog društva za proizvodnju i transport gasa „BH-GAS“ d.o.o. Sarajevo** (u daljem tekstu: **Društvo**) koja obuhvaćaju: Bilancu stanja na 31. 12. 2021. godine, Bilancu uspjeha, Izvješće o novčanim tijekovima, Izvješće o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijska izvješća, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijska izvješća istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2021. godine, finansijsku uspješnost, novčane tijekove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. Investicije u toku po Projektu gasifikacije Srednjobosanskog kantona na gasovodu Zenica – Travnik (40.906.039 KM) iskazane su u poslovnim knjigama Društva, iako su ulaganja izvršena do kraja 2013. godine. Fizičko starenje sredstva koje se ne upotrebljava dovodi do smanjenja ekonomskih koristi koje bi se mogle dobiti od njega. Društvo nije temeljem pokazatelja kojima raspolaže na datum bilance izvršilo test na umanjenje vrijednosti investicija u toku kako bi utvrdilo odstupanje nadoknadive vrijednosti imovine od knjigovodstvenog iznosa, sukladno zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine (točka 7.2.1 Izvješća);
2. Društvo nije vršilo procjenu ishoda po pojedinačnim sporovima, niti se mogu utvrditi iznosi rezerviranja po pojedinim sporovima, zbog čega ne možemo potvrditi da su rezerviranja po sudskim sporovima u iznosu od 100.000 KM izvršena sukladno zahtjevima MRS-a 37 – Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna imovina (točka 7.2.5.3 Izvješća);
3. Takse za transport prirodnog gaza za razdoblje travanj – kolovoz 2021. godine preko Mađarske, iskazane u iznosu od 1.463.869 KM, evidentirane su na temelju potписанog ugovora s transporterom prirodnog gaza „FGSZ“ Mađarska u okviru nabavne vrijednosti prirodnog gasa. S obzirom na to da se u navedenom razdoblju usluge transporta gase preko Mađarske nisu vršile, ne možemo potvrditi da je trošak evidentiran na temelju relevantne i suštinski ispravne dokumentacije, što nije sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH (točka 7.1.2.1 Izvješća).

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća*.

Neovisni smo od Društva sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljene s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Društvo i Energoinvest su potpisnici Dugoročnog ugovora o transportu gasa sa mađarskim transporterom „FGSZ“, sa ugovorenim transportom do kraja 2023. godine i značajnim penalima za slučaj raskida. Zbog promijenjenog pravca transporta taj ugovor se više nije mogao primjenjivati. Mađarski transporter „FGSZ“ je u rujnu 2021. godine protiv Društva, Vlade FBiH i Energoinvesta pokrenuo arbitražni spor, kojim zahtijeva plaćanje u iznosu od 21.125.000 USD. Uzimajući u obzir ugovorene penale za raskid ugovora i troškove za pokrenuti arbitražni postupak, Društvo nije rezerviralo troškove koje može očekivati u narednom razdoblju jer nije bilo u mogućnosti procijeniti ishod postupka (točke 7.1.2.1 i 7.2.5.3 Izvješća).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Ključna pitanja revizije

Osim pitanja navedenih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, utvrdili smo da nema drugih ključnih pitanja revizije.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijska izvješća

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u danim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvješća rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvješćivanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječe na ekonomске odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvješća.

Kao dio revizije, sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje unutarnjih kontrola;

- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenošću korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenošću korištenih računovodstvenih osnova zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvješćima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvješća tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvješću, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvješćivanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvješćivanja.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju financijskih izvješća **Privrednog društva za proizvodnju i transport gase „BH-GAS“ d.o.o. Sarajevo za 2021. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, financijske transakcije i informacije Društva za 2021. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. **Trogodišnji plan poslovanja Društva, koji je donesen tek u listopadu tekuće godine, nije sačinjen sukladno odredbama Zakona o javnim poduzećima u FBiH, jer nije donesen prije početka poslovne godine, kako bi mogao predstavljati temelj za izvršenje poslovnih aktivnosti (točka 6. Izvješća).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-ju 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo od Društva sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pozornost na sljedeća pitanja:

- Tijekom 2021. godine desile su se značajne poslovne promjene u obavljanju djelatnosti Društva, a na temelju Zaključaka Vlade FBiH, Sporazuma između Društva i Energoinvesta d.d i izmjena Uredbe o organizaciji i regulaciji sektora gasne privrede. Naime, Zaključkom Vlade FBiH od 8. 4. 2021. godine Društvu, kao operatoru transportnog sistema u FBiH, je naloženo da sa Energoinvestom sačini sporazum o načinu rada u narednom razdoblju, uz poštivanje Uredbe o organizaciji i regulaciji sektora gasne privrede (iz 2007. godine). Nakon toga, 2. 6. 2021. godine zaključen je Sporazumom o načinu plaćanja prirodnog plina po kojem ugovori sa kupcima prirodnog gasa u FBiH od 1. 7. 2021. godine prelaze na Energoinvest d.d. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 11. 8. 2021. godine, donijela Odluku o utvrđivanju privremene tarife za Operatora transportnog sistema gase u FBiH. Na prijedlog Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije Vlada FBiH 8. 9. 2021. godine donosi Uredbu o izmjenama Uredbe o organizaciji i regulaciji sektora gasne privrede, kojom Društvo više nije snabdjevač gase. Na temelju Uredbe, Odluke o utvrđivanju tarifa za Operatora transportnog sistema i Zaključaka Vlade Federacije BiH, Društvo je zaključilo ugovor o transportu prirodnog gase sa Energoinvestom na razdoblje od 11. 8. do 1. 10. 2022. godine (točka 5. Izvješća).
- Proces izbora i imenovanja Uprave proveo je Nadzorni odbor početkom 2022. godine, koji je ujedno činio konkursnu komisiju. Nihada Glamoč kao članica Nadzornog odbora istovremeno je bila članica Komisije za izbor i prijavljena kandidatkinja za članicu Uprave. Nakon obavljenog intervjeta kandidatkinja je na listi uspješnih kandidata, iako njena prijava ne ispunjava opće uvjete propisane Odlukom. Naime, Komisija nije uzela u obzir Odluku Nadzornog odbora o raspisivanju konkursa, kojom je propisano da kandidati moraju ispunjavati opće uvjete, od kojih je uvjet da: nije predsjednik i član nadzornog ili upravnog odbora imenovan ispred državnog kapitala u društвima osnovanim od Vlade Federacije ili Parlamenta Federacije (točka 4. Izvješća).
- Društvo je najveći dio godine bilo bez Plana javnih nabava za tekuću godinu, jer je usvojen tek u listopadu 2021. godine kao sastavni dio trogodišnjeg plana poslovanja za 2021-2023. godinu. U toku godine su provedene nabave u vrijednosti od 186.961 KM, iako su planirane nabave iznosile 8.501.700 KM koje su se najvećim dijelom odnosile na investiciona ulaganja i tekuće održavanje. Niska realizacija Plana nabava ukazuje na to da isti nije predstavlja temelj za izvršenje poslovnih aktivnosti za tu godinu, odnosno da planirana investiciona ulaganja nisu mogla biti realizirana (točka 8. Izvješća).

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih Izvješća, rukovodstvo Društva odgovorno je osigurati da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu sukladne propisima kojima su regulirane i potvrditi da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkciranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definiranim kriterijima, sukladno zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 29. 7. 2022. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobaric

Dragan Kolobaric

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DANIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	BROJ POGLAVLJA
1.*	Izvršiti usuglašavanje internih akata sa zakonskim propisima i djelatnosti koju obavlja Društvo, te donijeti nedostajuće akte neophodne za uspostavljanje sustava unutarnjih kontrola sukladno odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.	Izbor kandidata za članove Uprave i Nadzornog odbora vršiti temeljem javnog konkursa sukladno donesenoj Odluci, Statutu i Uredbi o vršenju ovlaštenja u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH.	4.
3.	Uspostaviti Odjel za internu reviziju sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.	4.
4.*	Trogodišnji plan poslovanja sačiniti prije početka poslovne godine sukladno odredbama Zakona o javnim poduzećima u FBiH.	6.
5.	Poslovne promjene knjižiti na osnovu relevantne i suštinski ispravne dokumentacije, s ciljem realnog iskazivanja bilančnih pozicija, a sukladno članku 13. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	7.1.2.1
6.*	Internim aktom regulirati načine ugovaranja i dodjele sredstava za sponzorstva i utvrditi kriterije za odabir korisnika.	7.1.2.1
7.*	Na datum bilance vršiti testiranje umanjenja vrijednosti stalnih sredstava, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, sukladno zahtjevu MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.	7.2.1
8.*	Nastaviti sa aktivnostima na osiguranju dokaza o vlasništvu za nekretnine kojima Društvo raspolaže radi uknjižbe nekretnina u zemljišnoknjižne evidencije.	7.2.1
9.*	Vrednovanje i usklađivanje vrijednosti zaliha materijala na datum bilance izvršiti sukladno zahtjevima MRS-om 2 – Zalihe, radi realnog iskazivanja njihove vrijednosti.	7.2.2.1
10.*	Rezerviranja po sudskim sporovima vršiti sukladno zahtjevima MRS-a 37 – Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva, kako bi finansijska izvješća po svim bitnim pitanjima istinito i objektivno prikazala finansijski položaj i rezultat poslovanja Društva.	7.2.5.3
11.*	Plan javnih nabava donositi pravovremeno i realno za sve procedure nabava, kako bi predstavljao osnov aktivnosti za tu godinu.	8.

* neimplementirana preporuka iz ranijeg razdoblja (8)

III KRITERIJI ZA FINANCIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, sukladni odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
- Uredba o organizaciji i regulaciji sektora gasne privrede;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu;
- Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih poduzeća u većinskom vlasništvu FBiH;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva
kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Privredno društvo za proizvodnju i transport gasa „BH-GAS“ d.o.o. Sarajevo osnovano je 1997. godine, a osnivačka prava sa 100% udjelom u vlasništvu nad Društvom preuzela je 4. 5. 2000. godine Vlada FBiH. Društvo je 30. 9. 1997. godine upisano u sudski registar Kantonalnog suda Sarajevo, a zadnjim izmjenama od 16. 12. 2021. godine izvršen je upis podataka o imenovanju vršitelja dužnosti izvršnog direktora Društva.

Osnovni kapital Društva iznosi 50.000 KM, a ovlaštenja vlasnika kapitala po osnovu državnog kapitala u Društvu vrši Vlada FBiH, putem Federalnog ministarstva energije, rудarstva i industrije, u skladu sa Uredbom o vršenju ovlaštenja organa Federacije BiH u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala. Na pravni položaj, upravljanje i poslovanje Društva primjenjuje se Zakon o javnim poduzećima u FBiH i Zakon o gospodarskim društvima.

Društvo obavlja djelatnost u oblasti energetike radi sticanja dobiti, razvoja transportnog sistema, te postizanja ostalih ciljeva koje utvrđuje osnivač. Registrirano je kao privredno društvo za proizvodnju i transport gasa. Statutom je utvrđeno da djelatnost Društva ima javne ovlasti i karakter i da se ostvarivanje utvrđene energetske politike u sektoru prirodnog gasa, odnosi na:

- planiranje i razvoj jedinstvenog gasnog sustava u BiH, te usklađivanje i primjenu tehničke i zakonske regulative u sektoru prirodnog gasa,
- predlaganje energetskog bilansa prirodnog gasa,
- raspodjelu gasa između kantona, velikih potrošača i distributivnih preduzeća, kao i
- izgradnju, održavanje i osiguranje objekata gasnog sistema.

Međutim, dio poslova utvrđenih Statutom Društvo ne obavlja od 1. 7. 2021. godine, a izmjenama Statuta u veljači 2022. godine, više nije njihova djelatnost: utvrđivanje tarifnog sistema i cijene prirodnog gasa; upravljanje i vođenje transportnog gasnog sistema, uključujući i glavne mjeroregulacione stanice, u skladu sa tehničko-tehnološkim mogućnostima; prodaju i transport gase.

Organizacija Društva je jedinstvena, samostalna i ekonomsko-poslovna cjelina koja posluje kao pravni subjekt. Poslovi iz registrovane djelatnosti obavljaju se u pet organizacionih cjelina: Uprava Društva, Sektor tehničkih poslova, u okviru kojeg su službe za transport gase i održavanje, Sektor za razvoj, Sektor ekonomsko-finansijskih poslova u okviru kojeg je služba računovodstva, financija i plana i Sektor za pravne i opće poslove. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sistematizovana su radna mjesta za 50 izvršilaca, a 31. 12. 2021. godine u Društvu je bilo 43 zaposlenih.

Sjedište Društva je u Sarajevu, Ulica Obala Kulina bana broj 8.

2. PREDMET, CILJ I OBUDJAM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijska izvješća Društva za 2021. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je obavljena sukladno unutarnjim planskim dokumentima, u razdoblju od listopada 2021. do travnja 2022. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) proveo je finansijsku reviziju Društva za 2019. godinu, sačinio Izvješće o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvješćima i pozitivno mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvješću su dane preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Društvo je postupilo sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo je o poduzetim radnjama radi premašivanja nepravilnosti identificiranih u revizorskom izvješću. Revizijom je konstatirano da nisu poduzete odgovarajuće mjere, sukladno planiranim aktivnostima.

Uvidom u poduzete aktivnosti i analizom realizacije danih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke

- 1) Sačinjava se ispravan obračun plaća za direktora i izvršnog direktora sukladno ugovoru.
- 2) Bilješke uz finansijska izvješća sastavljuju se sukladno zahtjevima MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvješća i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Djelomično realizirane preporuke

- 1) Poduzimaju se aktivnosti na osiguranju dokaza o vlasništvu za nekretnine kojima Društvo raspolaže radi uknjižbe nekretnina u zemljišnoknjižne evidencije, ali nisu sve nekretnine uknjižene.

Nerealizirane preporuke

- 1) Sistem internih kontrola uspostaviti u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH u cilju jačanja internih kontrola.
- 2) Plan poslovanja, kao osnovu poslovnih aktivnosti u periodu za koji se donosi, izraditi i usvojiti u roku određenom u internom aktu Društva.
- 3) Internim aktom urediti dodjelu sredstava za sponsorstvo: donijeti kriterije za dodjelu, način odabira korisnika i raspodjelu sredstava.
- 4) Na datum bilance izvršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena u skladu sa MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.
- 5) Izvršiti test na umanjenje vrijednosti investicija u toku kako bi se utvrdilo odstupanje nadoknade vrijednosti imovine od knjigovodstvenog iznosa, u skladu sa MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.
- 6) Vrednovanje i usklađivanje vrijednosti zaliha materijala izvršiti u skladu sa MRS-om 2 – Zalihe, radi realnog iskazivanja njihove vrijednosti.
- 7) Plan javnih nabava donositi pravovremeno, sa svim neophodnim elementima. Kod odabira postupka nabave birati one koji osiguravaju najveću transparentnost i aktivnu konkureniju svih potencijalnih ponuđača, a poništavanje postupaka vršiti u slučajevima predviđenim Zakonom o javnim nabavama.
- 8) Izvršiti rezerviranje za potencijalne obaveze po mogućim negativnim ishodima sudskih sporova, u skladu sa MRS-om 37 – Rezerviranje, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Nismo utvrdili da prilikom imenovanja članova Nadzornog odbora, Skupština Društva, u okviru svojih nadležnosti, postoji sukob interesa kandidata koji su dobili prethodnu suglasnost Vlade FBiH za imenovanje u Nadzorni odbor Društva za 2021. godinu.
- 2) Društvo više ne vrši prodaju prirodnog gasa, stoga nema obvezu da internim aktima utvrdi prodajnu cijenu prirodnog gasa.

- 3) Nije utvrđena maksimalna visina novčanih sredstva na bankovnoj kartici za plaćanje troškova službenih putovanja zaposlenika i Uprave Društva, ali su plaćanja po tim karticama sada značajno manja.
- 4) Društvo više ne vrši nabavu prirodnog gasa radi prodaje i nema više tih obveza prema dobavljačima.
- 5) Dugovanje Republike Srpske za utrošeni prirodni gas treba se regulirati u međuentitetskim odnosima koji nisu u nadležnosti Društva.

Nakon izvršene revizije za 2021. godinu dano je ukupno 11 preporuka, od čega su tri nove i osam preporuka koje su već dane u Izješću o finansijskoj reviziji za 2019. godinu (sedam¹ nerealiziranih i jedna djelimično realizirana).

Postupanje po Pismu rukovodstvu

U tijekuobavljenje prethodne revizije konstatirali smo da postoje određene slabosti sustava unutarnjih kontrola, koje mogu utjecati na finansijska izješća i pravilnost poslovanja. Putem Pisma rukovodstvu koje je dostavljeno nakon obavljenje prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izješća za 2021. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izješću o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

Revizijom je utvrđeno da većina preporuka nije implementirana. Preporuke koje su djelomično implementirane ili nisu nikako, ponovit će se u izješću.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Cilj sustava unutarnjih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Društvo u poslovanju upravlja sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno, da unutarnje kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, sukladno važećoj regulativi.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH², Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³ i Standardi unutarnje kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sustava unutarnjih kontrola na temelju COSO modela⁵.

Rukovodstvo Društva je odgovorno za uspostavljanje sustava unutarnjih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sustav nagrađivanja i poštivanje zakonskih propisa.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sustava unutarnjih kontrola, kako bi se procijenila točnost i pouzdanost podataka na kojima se temelje finansijska izješća i njihova usuglašenost sa važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni temelj za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih unutarnjih akata. Društvo je donijelo značajan broj internih akata koji uređuju interne postupke, procedure i kontrole i to: Etički kodeks, Pravilnik o radu, Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o nabavama

¹ Dvije nerealizirane preporuke spojene su u jednu, s obziromna to da su se obje odnosile na primjenu MRS-a 36.

² „Sl. novine FBiH“, broj 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, broj 6/17 i 3/19

⁴ „Sl. novine FBiH“, broj 75/16

⁵ COSO je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sustava unutarnjih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. On definiraju unutarnju kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izješćivanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

i drugi. Unutarnji akti temelj su za uspostavljanja funkcionalnog sustava unutarnjih kontrola. Organizacija Društva utvrđena je Statutom koji je donijela Skupština, a detaljno je razrađena Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjeseta.

Međutim konstatirali smo da određeni interni akti nisu usklađeni sa izmjenama i dopunama zakonskih i ostalih propisa koje je Društvo u obvezi primjenjivati. Tako na primjer Pravilnik o blagajničkom poslovanju nije usklađen sa Uredbom o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem, a Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, Pravilnik o popisu i Uputstvo za rad popisnih komisija nisu usklađeni sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Isto tako, sredinom godine desile su se značajne promjene u obavljanju djelatnosti u Društvu i ne obavlja poslove snabdjevača, zbog čega je u obvezi sva interna akta prilagoditi djelatnosti koju obavlja. Početkom 2022. godine izvršene su izmjene Statuta sukladno promjenama u obavljanju poslova.

Koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu imenovan je u ranijem razdoblju i sačinjavao Godišnje izvješće o funkcioniranju sustava finansijskog upravljanja i kontrole, a od 2. 2. 2022. godine imenovana je druga osoba. Mapa procesa je sačinjena 2019. godine i upućena Odboru za reviziju da je razmotri prije utvrđivanja procijene rizika i nismo dobili drugu informaciju o razmatranju mape procesa na sjednicama Odbora za reviziju. Pored toga, Odbor za reviziju je za 2020. godinu donio Strategiju rizika, a za 2021. godinu usvojena je zajedno sa Poslovno-finansijskim planom tek u listopadu 2021. godine. Desile su se značajne promjene u djelatnosti Društva tijekom 2021. godine, što treba uzeti u obzir prilikom donošenja mape ključnih procesa, strategije upravljanja rizicima i plana aktivnosti za provođenje preporuka.

Nije uspostavljen sveobuhvatan sustav unutarnjih kontrola u Društvu, kojim se upravljujući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno u ostvarivanju ciljeva sukladno odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH. Također, i u Godišnjem izvješću o funkcioniranju sustava finansijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu se navodi da je u okviru kontrolnog okruženja potrebno unapređenje internih kontrola u svim segmentima, zatim kod upravljanja rizikom da je potrebna adekvatna procjena rizika i drugo.

Preporuka:

- *izvršiti usuglašavanje internih akata sa zakonskim propisima i djelatnosti koju obavlja Društvo, te donijeti nedostajuće akte neophodne za uspostavljanje sustava unutarnjih kontrola sukladno odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.*

Organji Društva

Organji Društva su: Skupština, Nadzorni odbor, Uprava i Odbor za reviziju. Tijekom godine bilo je više izmjena organa upravljanja.

Skupštinu Društva čini Vlada FBiH zastupana po imenovanom punomoćniku.

U **Nadzorni odbor** tijekom 2021. godine imenovani su vršioci dužnosti tri puta do okončanja konkursne procedure, a najviše do tri mjeseca. Sukladno Statutu i Uredbi o vršenju ovlaštenja u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH, Vlada FBiH provodi postupak izbora i nominiranja za imenovanje članova nadzornih odbora ispred državnog kapitala. Odlukama Skupštine Društva (od 15. 2.; 27. 5. i 27. 8. 2021. godine) imenovani su isti članovi, i to: Armin Zulkić, predsjednik, Amra Salihović članica, Ferid Bučo, Edin Dilberović i Asmir Mujanović članovi. Početkom godine do 14. 1. 2021. godine također, su bili isti vršioci dužnosti, osim Asmira Mujanovića koji je član Nadzornog odbora od 15. 2. 2021. godine. Zadnje imenovanom Nadzornom odboru istekao je mandat 27. 11. 2021. godine, a ponovno imenovanje vršilaca dužnosti izvršeno je 21. 1. 2022. godine, kada su imenovani: predsjednik - Armin Zulkić, član Asmir Mujanović, te članice - Amra Salihović, Nihada Glamoč i Maja Hadžihalilović. **Odlukom o raspisivanju javnog konkursa pokrenuta je konkursna procedura početkom 2021. godine, koja nije okončana. Ponovno je pokrenuta konkursna procedura početkom 2022. godine, po kojoj do okončanja revizije nisu imenovani članovi Nadzornog odbora na mandatno razdoblje.**

Upravu Društva čine Mihajlo Krmpotić vršilac dužnosti direktora (imenovan 20. 8. 2021. godine) i Jasmin Skenderagić vršilac dužnosti izvršnog direktora (imenovan 2. 11. 2021. godine). Imenovani su do okončanja konkursne procedure, a najduže do 12 mjeseci. Prije toga Upravu su činili vršioci dužnosti Jasmin Salkić direktor i Rijad Mutapčić izvršni direktor, koji su imenovani odlukama Nadzornog odbora počevši od 26. 10. 2020. godine, do okončanja konkursne procedure a najduže do 12 mjeseci. Uprava je imenovana na razdoblje od 12 mjeseci sukladno članku 15. Uredbe o vršenju ovlaštenja u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH. Isto tako Nadzorni odbor imenovao je vršioce dužnosti u Upravi do okončanja konkursne procedure, ali ta procedura nije provedena u 2021. godini, što nije sukladno donesenim odlukama, Statutu i Uredbi o vršenju ovlaštenja u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH.

Ističemo i značajan naknadni događaj u vezi procedure izbora i imenovanja Uprave. Naime, Nadzorni odbor je 3. 2. 2022. godine donio Odluku o raspisivanju konkursa za izbor i imenovanje Uprave, kao i Odluku o formiranju konkursne komisije u sastavu svih članova Nadzornog odbora. Konkursna komisija, je 2. 3. 2022. godine održala sastanak, gdje je navedeno da su pristigle tri prijave. Konstatiraju da je pristigla prijava Nihade Glamoč, koja je priložila izjavu „da je članica Nadzornog odbora Društva, te da će u slučaju izbora za direktora, podnijeti ostavku na ovu funkciju“. Nihada Glamoč je članica Nadzornog odbora, a istovremeno je bila članica Komisije za izbor i prijavljena kandidatkinja. Komisija je utvrdila da imenovana ispunjava sve uvjete, a nije uzela u obzir Odluku Nadzornog odbora o raspisivanju konkursa za izbor i imenovanje direktora i izvršnog direktora, kojom je propisano da kandidati koji se prijave na konkurs moraju ispunjavati opće uvjete, od kojih je uvjet da: nije predsjednik i član nadzornog ili upravnog odbora imenovan ispred državnog kapitala u društvima sa učešćem državnog kapitala ili fondovima, agencijama, komisijama i drugim pravnim licima osnovanim od Vlade Federacije ili Parlamenta Federacije. Nakon obavljenog intervjuja Nihada Glamoč je na listi uspješnih kandidata, iako njena prijava ne ispunjava opće uvjete propisane Odlukom.

Odbor za reviziju imenovan je Odlukom Skupštine Društva od 12. 7. 2021. godine, na period od četiri godine, u sastavu: Selma Šahbaz predsjednica, Irfan Ljubančić i Nedim Čustović članovi. Prije toga Odbor su činili članovi imenovani 26. 5. 2017. godine, i to: Nedim Čustović predsjednik, Selma Halilagić i Mirela Mašić članice. Odbor je tijekom godine održao samo četiri sjednice i to: jednu sjednicu (15. 2. 2021. godine) u starom sazivu i tri sjednice do kraja 2021. godine.

Preporuka:

- *izbor kandidata za članove Uprave i Nadzornog odbora vršiti temeljem javnog konkursa sukladno donesenoj Odluci, Statutu i Uredbi o vršenju ovlaštenja u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH.*

Unutarnja revizija

Izmjenama Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁶, sva pravna lica u kojima Federacija, kantoni ili općine imaju većinski udjel su dužna uspostaviti unutarnju reviziju. Također, sukladno članku 86. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Društvo je obvezno uspostaviti i osigurati funkcioniranje odjela unutarnje revizije.

Nakon pribavljenog mišljenja od Federalnog ministarstva financija iz studenog 2021. godine Društvo je pokrenulo aktivnosti uspostavljanja odjela unutarnje revizije. Početkom 2022. godine izvršilo izmjenu Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta kojim su uvrštena radna mjesta za internog revizora i stručnog suradnika za internu reviziju i zaključilo ugovor o radu sa internim revizorom.

Društvo tijekom 2021. godine nije uspostavilo Odjel unutarnje revizije kao ključnog elementa unutarnjeg nadzora kojim se osigurava sistematičan, discipliniran pristup ocjeni i poboljšanju

⁶ „Službene novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

efikasnosti upravljanja rizikom, kontrolama i procesima upravljanja, sukladno zahtjevima Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- *uspostaviti Odjel za internu reviziju sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.*

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ OKVIRA NADLEŽNOSTI DRUŠTVA

5.1 ZAKONSKI OKVIR GASNE PRIVREDE

Društvo je uključeno u aktivnosti u cilju uspostave EU/EZ legislative iz oblasti energije u dijelu tržišta prirodnog gasa u domaće zakonodavstvo. Prema odredbama Trećeg Energetskog paketa, poseban je naglasak na ingerencije državnog regulatornog tijela, kao i donošenje državnog zakona o gasu. Prema direktivama Europske unije o zajedničkim pravilima unutrašnjeg tržišta prirodnog gasa ključne odredbe se odnose na razdvajanje djelatnosti, tj. operatora transportnog sustava od djelatnosti proizvodnje i/ili snabdijevanja, odnosno definiranje pravnog statusa operatora transportnog sustava. Pravila o neovisnom operatoru transportnog sustava pružaju odgovarajući regulatorni okvir, kako bi se zajamčilo pošteno tržišno natjecanje, dostatna ulaganja, pristup novih sudionika na tržištu i integracija tržišta gase. Djelotvorno razdvajanje na temelju odredaba o neovisnom operatoru transportnog sustava trebalo bi se temeljiti na stupu organizacijskih mjera i mjera povezanih s upravljanjem operatorima transportnih sustava te na stupu mjera povezanih s ulaganjima, koje nove proizvodne kapacitete povezuju s integracijom mreža i tržišta putem regionalne suradnje. Društvo od 1. 7. 2021. godine obavlja poslove operatora transportnog sustava, temeljem zaključaka Vlade FBiH, a nakon toga u rujnu 2021. godine i izmjenama Uredbe o organizaciji i regulaciji sektora gasne privrede, prema kojoj Društvo više nije snabdjevač.

Prema Analitičkom izvještaju Europske komisije od 29. 5. 2019. godine utvrđeno je da je tržište gase fragmentirano i neusklađeno kroz zakonodavstvo. Državni zakon o gasu nije donesen, iako je obveza usklađivanja s Trećim energetskim paketom. Republika Srpska je usvojila potpuno autonoman Zakon o gasu zasnovan na Trećem energetskom paketu, dok u Federaciji BiH nije usvojen entitetski zakon o gasu nego se primjenjuje Uredba o organizaciji i regulaciji sektora gasne privrede.

5.2 RAZDVAJANJE POSLOVNIH DJELATNOSTI U 2021. GODINI

Tijekom revidirane godine u Društvu su se desile značajne poslovne promjene u smislu obavljanja djelatnosti, tako je u prvoj polovini godine obavljalo djelatnost snabdjevača prirodnim gasom u Federaciji BiH zajedno sa „Energoinvestom“ d.d. Sarajevo (u daljnjem tekstu Energoinvest), a od 1. 7. 2021. godine te poslove obavlja samo Energoinvest. Izmjene su nastale temeljem zaključaka Vlade FBiH, sporazuma Energoinvesta i Društva, kao i izmjenama Uredbe o organizaciji i regulaciji sektora gasne privrede⁷. Naime, Društvo je do veljače tekuće godine izmirivalo troškove nabave gase i sve zavisne troškove nabave gase dobavljačima, a Energoinvestu ugovorenu proviziju od 1% plaćene vrijednosti (gas + transport + carinska davanja), kako je definirano 1998. godine Sporazumom sa Energoinvestom. Također, Uredbom o organizaciji i regulaciji sektora gasne privrede (članak 59) za snabdijevanje potrošača gasom određeni su bili Energoinvest i Društvo do ispunjenja drugih uvjeta. Potpisnik ugovora o uvozu prirodnog gase sa Gazprom Export LLC je Energoinvest, a supotpisnik ugovora o transportu gase kroz Mađarsku, Srbiju i Republiku Srpsku. Za ožujak tekuće godine plaćanja uvezenog gase i pripadajućih troškova izvršeno je prema Energoinvestu.

Zaključkom Vlade FBiH (V. Broj 599/2021) od 8. 4. 2021. godine zadužuju se Uprave i Nadzorni odbori Energoinvesta i Društva da sačine sporazum, odnosno dogovor kako će se operativno raditi u narednom razdoblju poštujući Uredbu o organizaciji i regulaciji sektora gasne privrede. Zaključkom je utvrđeno da je Energoinvest snabdjevač gase i potpisnik Ugovora o uvozu gase sa Gazprom-om Export LLC, a Društvo Operator transportnog sustava gase u Federaciji BiH. Temeljem tog Zaključka zaključen je 2. 6. 2021. godine Sporazum o načinu plaćanja računa za prirodnog gasa, kojim se utvrđuje da se za mjesec travanj, svibanj i lipanj

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 83/07 i 71/21

tekuće godine primjenjuju postojeće odredbe ugovora Društva sa kupcima prirodnog gasa, a da se od 1. 7. 2021. godine prenose ugovori sa kupcima prirodnog gasa sa Društva na Energoinvest. Isto tako, Društvo se obvezuje da će po računima za troškove prirodnog gasa i pripadajućih obveza izmirivati na račun Energoinvesta. Međutim, člankom 59. spomenute Uredbe određeni su Energoinvest i Društvo da snabdijevaju gasom potrošače. Tek u rujnu 2021. godine donesena je Uredba o izmjeni Uredbe o organizaciji i regulaciji sektora gasne privrede, prema kojoj Društvo više nije snabdjevač.

Tako Društvo od 1. 7. 2021. godine ne obavlja poslove snabdjevača, nego poslove operatora transportnog sustava za snabdjevača Energoinvest, a Vlada FBiH je 11. 8. 2021. godine Odlukom utvrdila privremene tarife za operatora transportnog sustava u Federaciji BiH u iznosu od 34,17 KM/1000 Sm³ transportiranog prirodnog gasa. Privremena tarifa bazirana je na godišnjoj potrošnji prirodnog gasa od 175 miliona Sm³ i analizi potrebnih prihoda i opravdanih troškova u koje nisu uključeni troškovi amortizacije i rezerviranja. Odluka je stupila na snagu danom donošenja i primjenjivala se do 31. 12. 2021. godine. S obzirom na to da Odlukom Vlade FBiH nije regulirana tarifa za razdoblje do donošenja Odluke, Društvo je 31. 8. 2021. godine sa Energoinvestom zaključilo Sporazum o načinu plaćanja troškova za transport prirodnog gasa za prelazno razdoblje od 1. 7. do 11. 8. 2021. godine u istoj visini kao u Odluci. Sporazumom se obvezuje Društvo raskinuti postojeće ugovore sa kupcima, a Energoinvest se obvezuje platiti naknadu za transport prirodnog gasa u roku od 20 dana od ispostavljanja fakture. Također, potpisnici sporazuma su se obvezali potpisati ugovor o transportu gase u FBiH počevši od 11. 8. 2021. godine. Također, Sporazumom su se obvezali da će potpisati ugovor o transportu gase u FBiH. Ugovor o transportu prirodnog gasa zaključen je i bez iskazanog datuma potpisivanja, sa primjenom od 11. 8. 2021. pa do 1. 10. 2022. godine.

5.3 RAZVOJNI PROJEKTI – JUŽNA INTERKONEKCIJA BiH I HRVATSKA

Bosna i Hercegovina, a time i FBiH, nema svoje izvore prirodnog gasa, te se nabava u potpunosti vrši iz uvoza. Trenutno se Federacija Bosne i Hercegovine snabdijeva samo od jednog isporučioca iz Ruske Federacije – Gazprom Exporta. Bosna i Hercegovina koristi transportni gasovod koji na područje države ulazi kod Šepka, i dalje pravcem Zvornik – Kladanj – Sarajevo – Zenica. Gasovodnim sustavom upravljaju: Gas Promet a. d. Pale⁸ (19 kilometara od granice sa Srbijom, od Šepka do Zvornika), Sarajevo – gas a. d. Istočno Sarajevo (40 kilometara od Zvornika do Prijevara kod Kladnja) i Društvo (132 kilometra, pravac Prijevor – Sarajevo – Zenica, te gasovod Visoko – Brnjaci dužine cca 19 kilometara). U vlasništvu Društva je i gasovod Zenica – Travnik dužine cca 40 kilometara, koji nije u upotrebi.

Među najznačajnijim ciljevima Društva su aktivnosti na razvoju transportne gasne mreže, a posebno implementacija projekta Južna interkonekcija BiH – HR (na pravcu Zagvozd – Posušje – Novi Travnik sa odvojkom za Mostar). Tim projektom bi se osiguralo pouzdano i kontinuirano snabdijevanja potrošača prirodnim gasom, kao i diverzifikacija pravaca i izvora snabdijevanja prirodnim gasom. Razvojni projekti Društva, od značaja za energetski sektor FBiH i BiH, uvršteni su u strateške, odnosno razvojne dokumente: Okvirnu energetsку strategiju BiH do 2035. godine, Strateški plan i program razvoja energetskog sektora Federacije BiH i Program javnih investicija FBiH za razdoblje 2021.–2023. godine. Zastupnički dom Parlamenta FBiH usvojio je 21. 12. 2021. godine prijedlog Zakona o gasovodu „Južna interkonekcija BiH i Hrvatska“ BiH i Hrvatska, koji je upućen Domu naroda na razmatranje.

Za realizaciju planiranih investicija, u saradnji sa organima upravljanja i nadležnim institucijama, Društvo provodi aktivnosti koje su mu dane u nadležnost. Do kraja 2021. godine Društvo je iskazalo investicije u vrijednosti od 755.753 KM za Studiju izvodljivosti i procjenu utjecaja na društvo i životnu sredinu.

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠĆIVANJE

Statutom Društva i Proceduralnim pravilima o izradi poslovno-finansijskog plana utvrđeno je da se Plan donosi do kraja tekuće godine za naredne tri godine, na način da se detaljan plan radi za prvu narednu poslovnu godinu, a za ostale dvije godine se donose okvirni planovi. Poslovno-finansijski plan se sastoji od

⁸ Gas Promet a.d. Pale je u vlasništvu JP „Srbijagas“.

financijskog plana i planova: novčanih tijekova ili upravljanja financijama, investicijskih aktivnosti ili kapitalnih izdataka, radne snage i radnih aktivnosti organizacionih dijelova poduzeća.

Poslovno-finansijski plan za razdoblje 2021. – 2023. godine Uprava je sačinila u siječnju 2021. godine i upućen je Nadzornom odboru na razmatranje, ali nije usvojen.

Nakon bitnih događaja u poslovnim aktivnostima vezanim za razdvajanje djelatnosti nabave i transporta prirodnog gasa, ponovno su u rujnu 2021. godine sačinili **finansijsko-poslovni plan** za razdoblje 2021. – 2023. godine. Tako plan objedinjuje aktivnosti Društva kao snabdjevачa do 30. 6. 2021. godine i kao operatora transportnog sistema od 1. 7. 2021. godine. Sadrži sljedeće: osnovne podatke o Društvu (ciljevi i zadaci), korištenje transportnog sistema, prodaja prirodnog gasa za razdoblje siječanj – lipanj 2021. godine, nabavka prirodnog gasa do 30. 6. 2021. godine, očekivani transport gase transportnim sistemom FBiH, planski rezultati poslovanja (2021. – 2023.), plan investicionih ulaganja, aktivnosti Društva u vezi pripreme za buduću implementaciju zakonskih rješenja za sektor prirodnog gasa na državnom i entitetskom nivou. Dio trogodišnjeg plana čine i planirane aktivnosti po sektorima, Plan javnih nabava i Strategija rizika za 2021. godinu. **Trogodišnji plan poslovanja za razdoblje 2021. – 2023. godine usvojili su Uprava Društva 1. 10. 2021. godine, Nadzorni odbor 7. 10. 2021. godine, a Skupština 25. 10. 2021. godine. Plan poslovanja nije donesen prije početka poslovne godine, kako bi mogao predstavljati temelj za izvršenje poslovnih aktivnosti sukladno odredbama članka 24. Zakona o javnim poduzećima u FBiH. Također, nije dostavljen Uredu za reviziju institucija u FBiH, kako je propisano člankom 22. istog Zakona.**

Planirani i ostvareni pokazatelji iz financijskog plana daju se u tabeli:

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2020. god.	Plan za 2021. god.	Ostvareno u 2021. god.	Indeks (5/3)x100	Indeks (5/4)x100
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	103.831.312	60.119.702	60.703.123	58	101
II	Rashodi	93.409.704	51.010.378	50.482.740	54	99
III	Dobit prije poreza (gubitak)	10.421.608	9.109.324	10.220.383	98	112

Ukupno ostvareni prihodi iskazani su u iznosu od 60.703.123 KM i veći su u odnosu na plan za 583.421 KM, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 43.128.189 KM. Najveći dio prihoda je ostvaren prodajom gase (54.650.410 KM), koje je Društvo vršilo do razdvajanja djelatnosti. Prihodi od osnovne djelatnosti (transport prirodnog gasa) ostvareni su u iznosu od 3.156.781 KM, a od naplaćenih otpisanih potraživanja 1.820.000 KM.

Ukupno ostvareni rashodi u iznosu od 50.482.740 KM manji su u odnosu na plan za 527.638 KM, a u odnosu na prethodnu godinu za 42.926.964 KM. Troškovi nabavne vrijednosti i transporta gase (45.472.690 KM) čine 90 % ukupnih rashoda.

Trogodišnji plan poslovanja Društva, koji je donesen tek u listopadu tekuće godine, nije sačinjen sukladno odredbama Zakona o javnim poduzećima u FBiH, jer nije donesen prije početka poslovne godine, kako bi mogao predstavljati temelj za izvršenje poslovnih aktivnosti.

Preporuka:

- *Trogodišnji plan poslovanja sačiniti prije početka poslovne godine sukladno odredbama Zakona o javnim poduzećima u FBiH.*

7. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Godišnja finansijska izvješća za 2021. godinu Društvo je izradilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama, sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku.

7.1 BILANCA USPJEHA

7.1.1 Prihodi

U Godišnjim finansijskim izvješćima za 2021. godinu, iskazani su prihodi sa sljedećom strukturom:

	od 1. 1. do 31. 12. 2021.	od 1. 1. do 31. 12. 2020.
PRIHODI	60.703.123	103.831.312
Poslovni prihodi	57.853.359	99.185.564
Prihodi od prodaje robe	54.650.410	99.139.913
Prihodi od prodaje učinaka	3.160.071	1.660
Ostali poslovni prihodi	42.878	43.991
Finansijski prihodi	965.084	2.086.336
Ostali prihodi i dobici	1.878.068	2.559.412
Prihodi po osnovu ispravljanja greški	6.612	0

Pravilnikom o računovodstvenim politikama iz 2007. i izmjenama iz 2010. godine prihodi se priznaju kad postoji vjerojatnoća priliva ekonomskih koristi i kada se te koristi mogu pouzdano izmjeriti. Napominjemo da je donesen novi Zakon o računovodstvu u revizije i usvojen MSFI 15 - Prihodi od ugovora s kupcima, kao i promjena u obavljanju djelatnosti, zbog čega je potrebno izvršiti usuglašavanje internog akta.

7.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi su ostvareni u iznosu od 57.853.359 KM, i čine 95,3% ukupnih prihoda i odnose se na: prihode od prodaje robe (54.650.410 KM), prihodi od prodaje učinaka (3.160.071 KM) i ostali poslovni prihodi (42.878 KM). U odnosu na prethodnu godinu poslovni prihodi su manji za 41.332.205 KM ili 41,7%.

Prihodi od prodaje robe odnosno gasa ostvareni su od 1. 1. do 30. 6. 2021. godine do kada je Društvo vršilo nabavu i prodaju gasa kupcima. Tako je Uredbom o organizaciji i regulaciji sektora gasne privrede (članak 31.) utvrđeno da:

- cijenu za snabdijevanje gasom tarifnih kupaca koji obavljaju javnu uslugu u FBiH regulira Vlada FBiH, na prijedlog Federalnog ministarstva trgovine, uz prethodno pribavljeni mišljenje resornog Ministarstva;

- cijenu za snabdijevanje gasom tarifnih kupaca, za koje cijenu ne utvrđuje Vlada FBiH, regulira Društvo i o svakoj promjeni cijene u pisanoj formi obavještava resorno Ministarstvo.

Reguliranje cijene prirodnog gasa za tarifne kupce zasniva se na cijeni nafte i naftnih derivata na svjetskom tržištu kao polazne osnove za kalkulaciju, definiranim razdobljima isporuke, odnosu planiranih količina i realiziranih količina gasa, sezonske ili dnevne dinamike isporuke tarifnim kupcima, odnosa ugovorenog i isporučenog kvaliteta gasa kao i ostalih kalkulativnih elemenata cijene isporučenog gasa.

Prodaja gasa podijeljena je na kupce – distributivna poduzeća, industrijski potrošači i ostale korisnike. Prodajna cijena prirodnog gasa za distributivna poduzeća (KJKP „Sarajevagas“ Sarajevo i „Visoko Ekoenergija“) u razdoblju od 1. 1. do 30. 6. 2021. godine iznosila je 485 KM/1000 Sm³ i sa primjenom od 1. 1. 2021. godine, temeljem Odluke Vlade FBiH. Do tada cijena prirodnog gasa za distributivna poduzeća iznosila je 530 KM/1000 Sm³. Veleprodajnu cijenu gasa za distributivna poduzeća utvrđio je Nadzorni odbor, a temeljem prethodne suglasnosti resornog Ministarstva i Federalnog ministarstva trgovine, te Vlade FBiH.

Cijena za industrijske potrošače utvrđuje se kvartalno odlukama Nadzornog odbora u zavisnosti od kretanja cijene nafte i naftnih derivata sukladno ugovoru sa ruskim isporučiocem. Za prvi kvartal utvrđena je veleprodajna cijena od 267,52 USD/1000 Sm³ za industrijske potrošače („Junuzović Kopex“, „IGM“ Visoko, Tvornica cementa Kakanj i Željezara Ilijaš), odnosno 262,52 USD/1000 Sm³ za velikog industrijskog potrošača Arcelor Mital d.o.o. Zenica. Cijena za drugi kvartal počev od 1. 4. 2021. godine utvrđena je u iznosu od 308,93 USD/1000 Sm³ za industrijske potrošače, odnosno 303,93 USD/1000 Sm³ za velikog industrijskog potrošača. Za svaku izmjenu cijena zaključeni su aneksi ugovora o snabdijevanju prirodnim gasom uz obvezu kupca da plaćanje vrši u KM preračunatim na bazi prodajnog kursa komercijalnih banaka koji vrijedi na dan plaćanja.

Prihodi od prodaje usluga transporta prirodnog gasa iskazani su u iznosu od 3.156.781 KM i odnose se na račune prema Energoinvestu za usluge pristupa i korištenja sustava za transport prirodnog gasa za razdoblje od 1. 7. do kraja godine. Računi su ispostavljeni temeljem mjesecnih izvješća o količini transportiranog gasa, koji su ovjerili kupac i Društvo. Vlada FBiH utvrdila je 11. 8. 2021. godine Odlukom o utvrđivanju privremene tarife od 34,17 KM/1000 Sm³ za operatora transportnog sustava u FBiH za usluge transporta gasa sa primjenom do 31. 12. 2021. godine. Za prijelazno razdoblje od 1. 7. do 10. 8. 2021. godine zaključen je Sporazum između kupca i Društva i utvrđena tarifa kao i Odluci Vlade FBiH.

7.1.1.2 Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici (1.820.000 KM) iskazani su temeljem naplaćenih ranije otpisanih potraživanja od KJKP „Sarajevogas“ Sarajevo sukladno Ugovoru o reprogramu duga.

7.1.2 Rashodi

U finansijskim izvješćima iskazani su ukupni rashodi prema sljedećoj strukturi: u KM

	1. 1. – 31. 12. 2021.	1. 1. - 31. 12. 2020.
RASHODI	50.482.740	93.409.704
Poslovni rashodi:	49.320.929	90.706.833
Nabavna vrijednost prodane robe	45.472.690	86.741.154
Materijalni troškovi	73.810	93.115
Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	2.342.354	2.270.754
Troškovi proizvodnih usluga	288.121	301.027
Amortizacija	750.928	773.546
Troškovi rezerviranja	55.884	140.000
Nematerijalni troškovi	337.142	387.237
Finansijski rashodi	1.039.764	2.624.678
Ostali rashodi i gubici	16.827	70.640
Rashodi iz osnova promjena račun. politika i ispravke greški	105.220	7.553

7.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 49.320.929 KM, a odnose se na: nabavnu vrijednost prodane robe (45.472.690 KM), materijalne troškove (73.810 KM), troškove plaća i ostalih osobnih primanja (2.342.354 KM), troškove proizvodnih usluga (288.121 KM), amortizaciju (750.928 KM), troškove rezerviranja (55.884 KM) i nematerijalne troškove (337.142 KM).

Nabavna vrijednost prodane robe

Nabavna vrijednost prodane robe iskazana je u iznosu od 45.472.690 KM i odnosi se na troškove nabave prirodnog gasa (44.008.821 KM) i ino transporta (1.463.869 KM).

Troškovi nabave, odnosno nabavna vrijednost prodane robe se iskazivala na mjesечноj razini, s obzirom na to da se računi dobavljača ispostavljaju mjesечно za isporučeni prirodni gas, transport i druge zavisne troškove. Društvo je za nabavu gase pravilo mjesecne kalkulacije i obračun nabavne vrijednosti gasa i do 30. 6. 2021. godine, nakon čega je poslove snabdjevača preuzeo Energoinvest. Bitno je napomenuti da se za evidentiranje troškova primjenjivao kurs dolara na zadnji dan u mjesecu, a prilikom plaćanja dobavljaču kurs na dan plaćanja, pa su se iz tog razloga javljale kursne razlike.

Zbog značajnih događaja vezanih za nabavu prirodnog gasa i iskazivanje troškova nabavne vrijednosti se razlikuje tijekom razdoblja. Tako su strukturu troškova za nabave do 1. 4. 2021. godine, činili: račun Energoinvesta, koji uključuje sve zavisne troškove nabave i transporta do granice BiH (računi „Gazprom“-a, „FGSZ“-a i „Transportgas Srbija“) i provizija Energoinvesta. Također, nabavnu vrijednost činili su i troškovi transportera „Gas promet“ Pale, „Sarajevogas“ a.d. Banja Luka, špeditorski, bankarski i ostali prateći troškovi.

Struktura nabavne cijene, nakon promjene pravca snabdijevanja (putem „turskog toka“) od 1. 4. do 30. 6. 2021. godine, činili su: račun Energoinvesta (nabavna vrijednost prirodnog gasa na točki isporuke Zvornik), te računi transportera „Gas promet“ Pale i „Sarajevagas“ a.d. Banja Luka. Prelaskom na „turski tok“, tačka isporuke prirodnog gasa, sa uključenim transportom je Zvornik, tako da nakon toga prirodni gas se ne transportira preko Mađarske.

Nabavna vrijednost - ino transport (1.463.869 KM) iskazana je temeljem računa transportera „FGSZ“ Mađarska na ime transportne takse za zakupljene kapacitete. Naime, Društvo za transport prirodnog gasa preko Mađarske ima zaključen dugoročni ugovor sa „FGSZ“ Mađarska još iz 1998. godine. Aneksima Ugovora mijenjani su elementi osnovnog ugovora u pogledu količina za transport gase, popusta, obračuna transportnih taks i trajanja ugovora. U nabavnu vrijednost gase ulazila je ugovorena mjesecna transportna taksa čiji je obračun utvrđen ugovorom. Isto tako ugovorom je definirano i to da će transporter teretiti Društvo za transportnu taksu u slučaju da se transportira manje od 90% od mjesecne količine utvrđene na osnovu broja sati u danom mjesecu ili ako uopće ne bude transporta prirodnog gasa. Ta transportna taksa iznosi 80% od mjesecnog dijela utvrđenog na bazi broja sati u danom mjesecu, a vezano za količinu koja se odnosi na danu godinu. **Društvo je na temelju ugovora transporterima dostavljalo mjesecne najave isporuke prirodnog gasa, na temelju čega je transporter ispostavlja predračun za transportnu taksu, koji je plaćalo. Nakon uplate po predračunu, transporter ispostavlja avansni račun, a nakon izvršenog transporta i fakturu.** Transportna taksa ulazila je u nabavnu vrijednost prirodnog gasa sve do 1. 4. 2021. godine. Međutim, nakon prelaska transporta prirodnog gasa na „turski tok“, **prestao je transport preko Mađarske, a Društvo je i dalje slalo najave sukladno važećem ugovoru i uplaćivalo avanse za transport po profakturama „FGSZ“-a, te priznavalo troškove transporta na temelju ispostavljenih mjesecnih fakturna transporterata, pozivajući se na zaključene ugovore.**

Na isti način je vršeno plaćanje transporteru „Transportgas Srbija“ d.o.o., sa kojim je 22. 9. 2021. godine ugovor sporazumno raskinut i izvršen povrat avansa (896.000 USD) u korist Društva.

Društvo je na temelju predračuna transporterera „FGSZ“ iz Mađarske za razdoblje travanj – kolovoz 2021. godine plaćalo fakture i evidentiralo troškove transportnih taks u okviru nabavne vrijednosti, iako se gas prestao isporučivati preko Mađarske. Tako su po profakturama „FGSZ“-a za transportne takse izvršena plaćanja u ukupnom iznosu od 1.680.700 KM, od čega je 1.463.869 KM iskazano kao trošak na temelju fakturna, dok je na danim avansima iskazano 206.931 KM. Budući da su fakture za transportne takse evidentirane u okviru nabavne vrijednosti prirodnog gasa, a da u navedenom razdoblju nije bilo isporuke gase, ne možemo potvrditi opravdanost ovih troškova (1.463.869 KM), te njihovog iskazivanja u okviru nabavne vrijednosti sukladno Pravilniku o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva. Sukladno članku 13. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, knjigovodstvena isprava prije knjiženja mora biti prekontrolirana sa stanovišta formalne, suštinske i računske ispravnosti i ovjerena od ovlaštenih lica u pravnom licu. Suštinskog kontrolom knjigovodstvenih isprava utvrđuje se suštinska ispravnost, koja se sastoji u ispitivanju da je naznačena poslovna promjena stvarno nastala i u obimu kako je naznačeno.

Uvidom u dokumentaciju nismo se uvjerili da je izvršena i suštinska kontrola dostavljenih faktura Društvu, budući da nije bilo isporuke gase u razdoblju travanj – kolovoz 2021. godine, zbog čega ne možemo potvrditi knjigovodstvenu evidenciju i opravdanost ovog troška. Društvo je od rujna 2021. godine prestalo iskazivati ove troškove po računima mađarskog transporterera.

Preporuka:

- **poslovne promjene knjižiti na osnovu relevantne i suštinski ispravne dokumentacije, s ciljem realnog iskazivanja bilansnih pozicija, a sukladno članku 13. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Napominjemo da je Društvo supotpisnik ugovora sa Energoinvestom sa transporterom „FGSZ“ iz Mađarske za transport prirodnog gasa preko Mađarske. Tako su u svibnju 2020. godine potpisali Aneks 24. Dugoročnog ugovora o transportu prirodnog gasa preko Mađarske sa „FGSZ“-om za razdoblje od 2020. do 2023. godine. Vlada FBiH je 19. 3. 2020. godine Zaključkom dala suglasnost na tekst Pisma uvjerenja, kojim u potpunosti podržava napore privrednih društava da osiguraju sustavno i dugoročno rješenje snabdjevanja gasom pod najpovoljnijim uvjetima i navodi **da će za vrijeme trajanja ugovora Bergovo ostati jedina**

primopredajna točka za uvoz ruskog prirodnog gasa, a transportni pravac Beregovo – Kiškundorožma – Zvornik jedini pravac snabdjevanja prirodnim gasom Federacije BiH.

Aneksima ugovora utvrđene su i potrebne količine gase koje će se transportirati preko Mađarske. Tako su Aneksom 23. iz 2018. godine ugovorene količine gasa za 2019. godinu 400 mil. Nm³, a za razdoblje 2020. – 2022. godina 647,5 mil. Nm³ godišnje i za 2023. godinu 697,5 mil. Nm³ uz dane popuste za razdoblje travanj – listopad 2019. godine. **Penali za raskid ugovora nisu mijenjani ovim aneksom, a iznosili su 7,5 mil. ako se ugovor raskine u 2020. godini, 5 mil. u 2021. godini i 2,5 mil ako se raskine u 2022. godini.**

Aneksom 24. Dugoročnog ugovora utvrđene su količine, popusti na transportiranu količinu i penali u slučaju raskida ugovora prije 2023. godine. Ugovorena je količina za razdoblje 2020. – 2022. godine od 647,5 mil. Nm³ godišnje i za 2023. godinu 697,5 mil. **U slučaju raskida ugovora u 2021. godini ugovoreni su penali od 23.000.000 USD. Na zaključeni Aneks, Energoinvest je 8. 5. 2020. godine obavijestio Društvo da je Ugovor (uključujući anekse od 19 do 23) koji su ranije imali mnogo bolji i puno povoljniji za Federaciju BiH u dijelu penala za ranije raskinuti ugovor i iznosili su 7.500.000 USD za kompletno razdoblje do 2023. godine. Ovim Aneksom iznosi penala su mnogostruko povećani, a ugovoreni ljetni popust, koji u kumulativu iznosi 20,2 mil. USD ne pokriva kumulativni iznos penala 30,5 mil. USD. Nakon toga, Energoinvest i Društvo su 18. 5. 2020. godine zaključili Pismo uvjerenja kao izraz dodatnih usuglašavanja i zaštite oba društva u vezi sa potpisanim Aneksom 24., gdje suglasno izjavljuju da neće raskidati zaključeni Dugoročni ugovor o transportu gasa sa „FGSZ“-om do kraja 2023. godine. Ako neka od strane ugrozi, zloupotrebi ili samoinicijativno raskine ugovor sa „FGSZ“-om prije isteka 2023. godine preuzima na sebe kompletan iznos raskida sukladno Aneksu 24. Društvo se istim obvezalo da će u slučaju usuglašenog raskida ugovora sa „FGSZ-om“ zaprimiti sve fakture temeljem penala i platiti cjelokupni iznos naknade za raskid ugovora sa „FGSZ“-om.**

Okolnosti oko transporta prirodnog gasa su se izmijenile 1. 4. 2021. godine, nakon prelaska transporta prirodnog gasa na „turski tok“ i tada je prestao transport preko Mađarske. **Društvo je još pet mjeseci nastavilo priznavati troškove za transport po računima „FGSZ“-a, pozivajući se na zaključene ugovore. Nakon što je imenovana nova Uprava Društva prestali su se iskazivati troškovi po računima mađarskog transporterata.**

Mađarski transporter „FGSZ“ je u rujnu 2021. godine pokrenuo arbitražni postupak pred Međunarodnim arbitražnim sudom u Cirihi, kojim zahtijeva plaćanje u iznosu od 21.125.000 USD. Nakon pokrenutog arbitražnog postupka Vlada FBiH je 11. 11. 2021. godine donijela Zaključak (V. broj: 1664/2021), kojim nalaže Energoinvestu i Društvu da, s ciljem zaštite, obje kompanije dodatno međusobno usuglase odnose u vezi eventualnog raskida Dugoročnog ugovora o transportu gasa sa mađarskim transporterom „FGSZ“ i zastupaju interes Vlade Federacije BiH kao treće tužene. Arbitražnim postupkom tuženi su: Energoinvest, Društvo i Vlada Federacije BiH. Zaključkom su zaduženi da izaberu advokatsku kuću i arbitra koji će zastupati interes Vlade Federacije BiH, te shodno tome snose i troškove zastupanja koji budu eventualno nastali u arbitražnom postupku u vezi toga. Po pokrenutom arbitražnom sporu tužene strane su početkom 2022. godine obaviještene da su dužne izmiriti avansne troškove arbitražnog postupka u iznosu od 207.500 CHF. Društvo je 3. 3. 2022. godine uplatilo 50% troškova, odnosno 103.750 CHF (204.983 KM) i obavijestilo 4. 3. 2022. godine Energoinvest da izmiri svoj dio do utvrđenog roka (7. 3. 2022. godine).

Pored iskazanih troškova vezanih za nabavu i prodaju prirodnog gasa, na troškovima nabavne vrijednosti iskazani su računi mađarskog transporterata „FGSZ“ Mađarska na ime transportne takse u ukupnom iznosu od 1.463.869 KM, za razdoblje travanj – kolovoz 2021. godine. Društvo je za to razdoblje mađarskom transporteru uplatilo ukupno 1.680.700 KM, od čega je dio (206.931 KM) iskazan na avansima, iako je promijenjen pravac transporta prirodnog gasa preko „turskog toka“. Ukazujemo i na činjenicu da su Društvo i Energoinvest potpisnici Dugoročnog ugovora o transportu gasa sa mađarskim transporterom „FGSZ“, sa ugovorenim transportom do kraja 2023. godine i značajnim penalima za slučaj raskida. Zbog promijenjenog pravca transporta taj ugovor se više nije mogao primjenjivati. Mađarski transporter „FGSZ“ je u rujnu 2021. godine pokrenuo arbitražni postupak pred Međunarodnim arbitražnim sudom u Cirihi, kojim zahtijeva plaćanje u iznosu od 21.125.000 USD.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su u visini od 73.810 KM, a odnose se na utrošene sirovine i materijal (17.286 KM), energiju i gorivo (40.720 KM), rezervne dijelove (7.868 KM) i otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma (7.936 KM).

Najznačajniji materijalni troškovi odnose se na troškove električne energije (23.737 KM) i troškove goriva (16.983 KM). Društvo iskazuje troškove električne energije na temelju primljenih računa za isporučenu električnu energiju po mjernim mjestima. Troškovi goriva iskazani su na temelju fakturna dobavljača sa kojim je zaključen ugovor. U Društvu se vodi evidencija o praćenju utroška goriva po vozilima.

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja iskazani su u iznosu od 2.342.354 KM sa sljedećom strukturom:

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja zaposlenih	2.342.354
Troškovi plaća i naknada plaća	2.004.486
Troškovi službenih putovanja	29.109
Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih	183.731
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	125.028

Troškovi plaća i naknada plaća iskazani su u iznosu od 2.004.486 KM, a odnose se na troškove neto plaća (896.356 KM), doprinose iz plaće (570.831 KM), doprinosa na plaće (193.910 KM), porez na dohodak (100.124 KM), naknade plaća za vrijeme bolovanja, godišnjih odmora i praznika (243.265 KM).

Obračun plaća je uređen Pravilnikom o radu i zaključenim pojedinačnim ugovorima o radu. Plaća se sastoji od osnovne plaće, dijela plaće za radni učinak i uvećanja plaće sukladno Pravilniku. Direktor Društva mjesечно donosi odluke o visini osnovice za obračun osnovne plaće, a koja iznosi jednu prosječnu plaću isplaćenu u FBiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Osnovna neto plaća je proizvod osnovice za obračun plaće i koeficijenta složenosti poslova za pojedino radno mjesto utvrđenog Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjeseta. Nakon obračuna neto plaće vrši se obračun pripadajućih doprinosa i poreza.

Odlukom o utvrđivanju i rasporedu punog radnog vremena, te evidentiranju prisustva radnika utvrđeno je puno radno vrijeme radnika u trajanju od 40 sati tjedno. Dnevno radno vrijeme određeno je u trajanju od 8:00 h do 16:30 h, sa pauzom od 30 minuta koja se ne uračunava u radno vrijeme.

Plaća direktora regulirana je ugovorom i Zakonom o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih poduzeća u većinskom vlasništvu FBiH. Ugovorena je i obračunata u iznosu od četiri prosječne plaće na nivou FBiH u posljednja tri mjeseca.

Revizijom su obuhvaćene plaće za ožujak, rujan i prosinac 2021. godine. Utvrdili smo da se obračun plaće vrši sukladno zakonskim propisima i internim aktima, tako što se osnovica za plaću množi sa koeficijentom složenosti poslova i brojem sati provedenih na radu sukladno prezentiranim evidencijama o radnom vremenu.

Najviša isplaćena plaća u 2021. godini iznosi 4.289 KM, najniža 1.207 KM, dok je prosječna plaća na nivou Društva iznosila 2.695 KM.

Troškovi službenih putovanja iskazani su u iznosu od 29.109 KM, a odnose se na troškove dnevnicu za službena putovanja u zemlji i inozemstvu, smještaja i prijevoza na službenim putovanjima, kao i ostale troškove.

Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih iskazani su u iznosu od 183.731 KM, a odnose se na naknade za ishranu u tijeku rada (83.293 KM), za prijevoz na posao i s posla (26.607 KM), regres za godišnji odmor (45.179 KM) i ostale naknade zaposlenim (28.652 KM).

Naknada za ishranu u tijeku rada (83.293 KM) obračunava se i isplaćuje u visini od 1% prosječne plaće na nivou FBiH u posljednja tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

Društvo isplaćuje i naknadu za prijevoz na posao i sa posla (26.607 KM) sukladno Pravilniku o radu u visini cijene mjesečne karte za gradski prijevoz.

Regres za godišnji odmor (45.179 KM) odnosi se na isplaćenu naknadu za poboljšano korištenje godišnjeg odmora nakon ostvarenog prava na isplatu. Odlukom vršitelja dužnosti direktora utvrđena je naknada za regres u iznosu od po 974 KM za 45 zaposlenika. S obzirom na to da je isplaćen u visini iznad porezno priznatog iznosa, Društvo je za razliku iznad neoporezivog obračunala i isplatila pripadajuće doprinose.

Ostale naknade (28.652) odnose se na naknade povodom praznika, pomoći u slučaju smrti radnika ili užeg člana porodice, liječenja i druge naknade.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su u bruto iznosu od 125.027 KM i odnose se na isplaćene neto naknade članovima Nadzornog odbora (78.511 KM), Odbora za reviziju (22.409 KM) i Skupštine - punomoćnicima (1.500 KM) sa pripadajućim doprinosima za tu vrstu naknada.

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 288.121 KM, a odnose se na troškove: usluga održavanja (65.112 KM), reklame i sponzorstva (49.161 KM) i ostalih usluga (173.848 KM).

Troškovi usluga održavanja iskazani su u iznosu od 65.112 KM a odnose se na troškove održavanja materijalnih stalnih sredstava (34.331 KM), troškova održavanja softvera (27.203 KM) i ostali troškovi.

Troškovi reklame i sponzorstva iskazani su u iznosu od 49.161 KM, a odnose se na troškove usluga sponzorstva u cilju reklame i prezentacije (40.910 KM) i troškove reklame (8.221 KM).

Troškovi usluga sponzorstva u cilju reklame i prezentacije (40.910 KM) nastali su temeljem zaključenih ugovora o sponzorstvu sa pet sportskih klubova i jednim udruženjem u svrhu promoviranja i reklamiranja Društva. Odlukom direktora se odobravaju pojedinačna sponzorstva i zaključuju se ugovori. **Međutim, Društvo nema interni akt koji regulira pitanje načina odobravanja sponzorstva, odnosno kriterija za odabir korisnika, način ugovaranja ovih usluga i visinu sredstava po pojedinom ugovoru.**

Preporuka:

- *internim aktom regulirati načine ugovanja i dodjele sredstava za sponzorstva i utvrditi kriterije za odabir korisnika.*

Troškovi ostalih usluga iskazani su u iznosu od 173.796 KM i najvećim dijelom se odnose na troškove nabavljenе licence (45.054 KM), te usluga fizičke zaštite servisno-poslovnog objekta (51.801 KM) i mjerne stanice (51.801 KM). Troškovi usluga fizičke zaštite iskazani su temeljem mjesecnih faktura dobavljača sa kojim je Društvo zaključilo ugovor nakon provedenog postupka javne nabave.

Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 750.928 KM, a odnose se na obračunatu amortizaciju na nivou Društva primjenom linearne metode otpisa stalnih sredstava.

Troškovi rezerviranja

Troškovi ostalih dugoročnih rezerviranja iskazani su u iznosu od 55.884 KM, a odnose se na razliku za obračunate troškove rezerviranja sukladno zahtjevima MRS-a 19 – Primanja zaposlenih.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 337.143 KM i to troškovi: neproizvodnih usluga (18.016 KM), reprezentacije (23.932 KM), premije osiguranja (43.533 KM), platnog prometa (7.167 KM), poštanskih i telekomunikacijskih usluga (39.206 KM), poreza, naknada, taksi, članarina i drugih dažbina (54.685 KM), članskih doprinosa (48.311 KM) i ostali nematerijalni troškovi (102.293 KM).

Troškovi neproizvodnih usluga (18.016 KM) odnose se na troškove komunalnih usluga (5.444 KM), advokatskih usluga (5.405 KM), čišćenja (5.967 KM) i ostalih neproizvodnih usluga (1.200 KM).

Troškovi reperezentacije (23.932 KM) odnose se na reprezentaciju u poslovnim prostorijama (4.303 KM), ugostiteljske usluge u zemlji i inozemstvu (6.216 KM), troškove dane za reprezentaciju (9.906 KM) i ostale troškove reprezentacije (3.507 KM).

Troškovi premija osiguranja (45.533 KM) odnose se na premije osiguranja imovine Društva za 2021. godinu, a na temelju zaključenih ugovora sa osiguravajućim društvima. Na ukupno isplaćeni iznos vrši se razgraničavanje troškova osiguranja, a mjesечно se priznaje na trošku.

Troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga (39.206 KM) odnose se na troškove fiksnih i mobilnih telefona (22.298 KM), usluge interneta (5.442 KM), poštanske usluge (4.399 KM) i usluge kablovskog operatera (1.066 KM).

Troškovi poreza, naknada, taksi, članarina i drugih dažbina (54.685 KM) najvećim dijelom se odnose na troškove naknada za šume (31.003 KM), naknade za vode (5.857 KM), naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (5.857 KM) i ostale naknade.

Troškovi članskih doprinosa (48.311 KM) odnose se na članarine turističkim zajednicama (30.352 KM) i strukovnim udruženjima i asocijacijama (17.959 KM).

Ostali nematerijalni troškovi (102.293 KM) odnose se na troškove pretplate na službena glasila i stručne publikacije (91.760 KM), oglasa u štampi (2.858 KM), sudske troškove (7.188 KM) i drugo. Društvo je početkom 2021. godine provelo pregovarački postupak bez dodatne objave obavještenja za pretplatu na stručni časopis „European MarketScan Service“ i zaključilo ugovor u vrijednosti od 86.175 KM na razdoblje od jedne godine. Troškovi pretplate u tekućoj godini za ovaj časopis iskazani su u iznosu od 80.462 KM.

7.1.2.2 Financijski rashodi

Financijski rashodi iskazani su u iznosu od 1.039.764 KM, a najvećim dijelom odnose se na rashode kamata (92.133 KM) i negativne kursne razlike (947.546 KM).

Najznačajniji rashodi kamata odnose se na kamate po kreditima (60.460 KM) i zatezne kamate iz dužničko-povjerilačkih odnosa (18.302 KM).

Kursne razlike se evidentiraju u sljedećim slučajevima: momentom plaćanja prema dobavljačima, mjesечnim usklađivanjem stanja obveza prema dobavljačima, kao i plaćanjem obveza po kreditu. Tako se javljaju pozitivne i negativne kursne razlike, koje se evidentiraju na odgovarajućim kontima finansijskih prihoda (pozitivne) i rashoda (negativne). Tijekom godine ukupno ostvarene pozitivne kursne razlike iznosile su 951.801 KM, a negativne 947.546 KM, tako je konačni saldo kursnih razlika 4.255 KM u korist prihoda.

7.1.2.3 Rashodi na osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravaka grešaka iz ranijih godina

Rashodi na osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravaka grešaka iz ranijih godina iskazani su u vrijednosti od 105.220 KM, a odnose se na rashode iz ranijih godina (98.906 KM) i umanjenje vrijednosti zaliha (6.315 KM). Društvo je tijekom godine vršilo isplate na temelju sudske presude od čega su najznačajnije isplate za dva sudska postupka vezana za radne sporove iz ranijeg perioda za koje je isplaćeno ukupno 96.234 KM.

7.1.3 Financijski rezultat

U 2021. godini iskazana je neto dobit u poslovanju u iznosu od 9.166.581 KM, a u prethodnoj godini u iznosu od 9.919.663 KM. Ostvarena bruto dobit tekuće godine (10.220.383 KM) rezultat je ostvarene dobiti iz poslovnih aktivnosti (8.532.430 KM), od ostalih prihoda i rashoda (1.861.241 KM) i prihoda od ispravki grešaka (6.612 KM), dok su ostvareni gubitci od finansijskih aktivnosti (74.680 KM), usklađivanja vrijednosti (6.315 KM) i rashoda iz ranijih godina (98.905 KM). Porez na dobit neprekinutog poslovanja iskazan je u iznosu od 1.053.802 KM.

Financijski rezultat nije realno iskazan, s obzirom na to da:

- su u okviru nabavne vrijednosti prirodnog gasa iskazani računi mađarskog transportera (1.463.869 KM) ispostavljeni za usluge koje nisu izvršene (točka 7.1.2.1 Izvješća);
- Društvo nije temeljem pokazatelja kojima raspolaže, na datum bilance, izvršilo test na umanjenje vrijednosti investicija u toku kako bi utvrdilo odstupanje nadoknadive vrijednosti imovine od knjigovodstvenog iznosa, sukladno zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine (točka 7.2.1 Izvješća);
- Društvo nije sukladno zahtjevima MRS-a 37 – Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna imovina vršilo procjenu ishoda sporova, po kojima može doći do značajnih odliva resursa. To ima direktni utjecaj na istinito i objektivno iskazivanje finansijskog položaja i rezultata poslovanja Društva (točka 7.2.5 Izvješća).

7.2 BILANCA STANJA

7.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Na datum bilance u finansijskim izvješćima vrijednost stalnih sredstava i dugoročnih plasmana iskazana je u sljedećim iznosima:

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
STALNA SREDSTVA	47.984.587	48.076.025
Nematerijalna sredstva	71.999	99.655
Nekretnine, postrojenja i oprema	47.874.025	47.937.807
Ostala (specifična) stalna sredstva	38.563	38.563
Dugoročni finansijski plasmani	0	0

Sukladno Pravilniku o računovodstvenim politikama Društvo pojedinačne stavke nematerijalnih i materijalnih stalnih sredstava priznaje kao sredstvo kada je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom pritijecti u Društvo i kada se nabavna vrijednost stalnog sredstva može pouzdano izmjeriti. Vrednuju se i iskazuju po njihovoj nabavnoj vrijednosti (trošku), a nakon početnog priznavanja ta se imovina iskazuje po njegovom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja.

Nematerijalna sredstva iskazana su u neto iznosu od 71.999 KM (nabavne vrijednosti 187.325 KM i ispravke vrijednosti 115.326 KM), a odnose se na softverske programe i nematerijalna sredstva u pripremi – licenca za GIS (19.100 KM).

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najznačajniji dio stalnih sredstava. Struktura i promjene na ovoj imovini u 2021. godini daju se u tabeli:

Opis	Zemljišta	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pogonski i kancelarijski namještaj	Transport. Sredstva	Materijal. sredstva u pripremi	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8
Nabavna vrijednost							
na 1. 1. 2021.	1.772.515	65.594.469	5.954.877	1.062.931	346.500	41.317.720	116.049.012
Direktna povećanja	0	0	188.642	32.024	900	431.894	653.460
Prenos sa pripreme	0	0	0	0	0	0	0
Otuđenje, rashod.	0	0	(86.319)	0	(539)	0	(86.858)
Ostalo	0	0	6.483	0	0	0	0
na 31. 12. 2021.	1.772.515	65.594.469	6.063.683	1.094.955	346.861	41.749.614	116.615.614
Amortizacija							
na 1. 1. 2021.	0	61.288.241	5.661.139	902.021	259.805	0	68.111.205
Amortizacija	0	553.617	104.735	36.170	28.622	0	723.144
Otuđenje, rashod.	0	0	(86.101)	0	(174)	0	(86.275)
Ostalo	0	0	0	0	0	0	0
na 31. 12. 2021.	0	61.841.858	5.679.773	938.191	288.253	0	68.748.074
Neto knjigovodstvena vrijednost							
na 1. 1. 2021.	1.772.515	4.306.229	293.738	160.911	86.695	41.317.720	47.937.807
na 31. 12. 2021.	1.772.515	3.752.612	383.910	156.765	58.608	41.749.614	47.867.540

U okviru materijalnih stalnih sredstava karakteristične su sljedeće pozicije:

- **Zemljište** je iskazano u iznosu od 1.772.515 KM i u 2021. godini i u odnosu na prethodnu godinu nije bilo promjena na ovoj imovini.
- **Građevinski objekti** iskazani su u neto iznosu od 3.754.612 KM (nabavne vrijednosti 65.594.469 KM, ispravke vrijednosti 61.841.858 KM), a čine ih po nabavnoj vrijednosti: gasovod Kladanj-Sarajevo (34.121.188 KM), gasovod Semizovac-Zenica (22.321.693 KM), gasovod Visoko-Brnjaci (4.327.120 KM), gasovod Visoko-Brnjaci donirana sredstva (857.561 KM), građevinski objekti (899.736 KM), prilazni putevi (270.219 KM), mostovi (226.884 KM), ograde na gasovodu (263.637 KM), zgrade-stari gasovod (579.008 KM), zgrada u Reljevu (1.240.840 KM), zgrada Visoko (236.274 KM), zgrada Brnjaci (126.559 KM), objekti vodovoda i kanalizacije (15.050 KM) i gasovod Donja Vratnica (108.699 KM). U odnosu na prethodnu godinu nije bilo promjena na ovoj imovini.
- **Postrojenja i oprema** iskazani su u neto iznosu od 383.910 KM (nabavne vrijednosti 6.063.683 KM, ispravke vrijednosti 5.679.773 KM), a čine ih po nabavnoj vrijednosti: oprema za gasovode (4.880.594 KM), računati i oprema (402.093 KM), telemetrija (325.445 KM), oprema za protupožarnu i protuprovalnu zaštitu (85.357 KM), oprema za seismološka istraživanja (71.474 KM) i druga oprema. Tijekom godine povećana je vrijednosti postrojenja i opreme za izvršene nabave od 195.125 KM za izvršene nabave, a smanjenje vrijednosti se odnosi na obračunatu amortizaciju od 104.735 KM, kao i rashod postrojenja i opreme na temelju Odluke Nadzornog odbora (nabavne vrijednosti 86.319 KM i ispravke vrijednosti 86.101 KM).
- **Alati, pogonski i kancelarijski namještaj** iskazani su u neto iznosu od 156.765 KM (nabavne vrijednosti 1.094.955 KM, ispravke vrijednosti 938.191 KM), a najvećim dijelom ih čine mjerni i kontrolni instrumenti (561.769 KM), mjerači i korektori gasa (188.252 KM), uredski namještaj (136.216 KM). Povećanje vrijednosti ove imovine u tekućoj godini iznosilo je 32.024 KM, a umanjenje je iskazano za obračunatu amortizaciju od 36.170 KM.
- **Transportna sredstva** iskazana su u neto vrijednosti od 58.608 KM (nabavne vrijednosti 346.861 KM; ispravke vrijednosti 288.253 KM), a čine ih po nabavnoj vrijednosti: putnički vozila (210.201 KM), dostavna vozila (103.288 KM), viljuškar (28.595 KM) i prikolica za auto (4.777 KM). Povećanje vrijednosti transportnih sredstava iskazano je u iznosu od 900 KM, a

umanjenje vrijednosti ovih sredstava izvršeno je za obračunatu amortizaciju (28.448 KM) i za rashodovana transportnih sredstava (nabavne 539 KM i otpisane vrijednosti 174 KM).

- **Nekretnine postrojenja i oprema u pripremi** iskazani su u iznosu od 41.749.615 KM i odnose se na investicije po Projektu gasifikacije Srednjobosanskog Kantona na gasovodu Zenica – Travnik (40.906.039 KM), za projekat Južne interkonekcije (765.874 KM) i na građevinske i mašinske radove na gasovodu Semizovac - Kladanj (71.901 KM).

Investicije po Projektu gasifikacije Srednjobosanskog kantona na gasovodu Zenica – Travnik (40.906.039 KM) iskazane su duži niz godina u poslovnim knjigama Društva, a ulaganja su izvršena do kraja 2013. godine. Predmet projekta je izgradnja gasovoda Zenica – Travnik, sa pratećim objektima za gasifikaciju Kantona (općine Busovača, Vitez, Novi Travnik i Travnik).

Naime, radove na izgradnji gasovoda izvedeni su u razdoblju od 2012. do kraja 2013. godine, a izvodio ih je Monter-SM d.d. Zagreb & GP-Put d.d. Sarajevo (dalje: Izvođač radova) po zaključenom ugovoru u vrijednosti od 12.495.030 EUR i utvrđenim rokom za završetak radova u 2013. godini. Po okončanju radova, nadzorni organ je 27. 11. 2013. godine Izvođaču radova izdao potvrdu o preuzimanju radova, ali je interna komisija Društva, formirana s ciljem preuzimanja gasovoda, uočila značajan obim nedostataka na izvedenim radovima i zbog toga Društvo nije moglo prihvati izvedene radove. Izvođač radova je nakon toga napustio gradilište, a nadzorni organ nije izdao novi certifikat o preuzimanju radova. Slijedom navedenog, Društvo je 21. 3. 2014. godine sa Izvođačem radova raskinulo ugovor.

Tehnički pregled gasovoda nije završen, odnosno nije dobiveno odobrenje za upotrebu. Federalna uprava za inspekcijske poslove izvršila je inspekcijski nadzor i izdala Rješenje od 24. 8. 2015. godine, kojim nalaže Društvu da se obustavi upotreba izgrađenog magistralnog gasovoda Zenica – Travnik sa dvije PEHD cijevi na trasi gasovoda, i to do dana pribavljanja propisanog odobrenja za upotrebu.

Izvođač radova je 2. 11. 2015. godine, pred Arbitražnim sudom Vanjskotrgovinske komore BiH, podnio tužbu protiv Društva, radi duga u iznosu od 3.361.386 KM (zadnja privremena situacija za radove i zadržani iznos retencije). Nakon toga i Društvo je 1. 6. 2016. godine uložilo protutužbu u iznosu od 12.157.415 KM zbog nedostataka na izvedenim radovima, izgubljene dobiti i za ugovorenou kaznu.

Izvođač radova je 15. 11. 2021. godine dostavio Upravi Društva Ponudu za mirno rješavanje spora, kojom traži plaćanje 4.771.663 KM od Društva. Sačinili su prijedlog vansudske nagodbe, po kojoj bi Društvo trebalo izmiriti 4.550.958 KM i uputili Nadzornom odboru Društva. Nadzorni odbor je 14. 2. 2022. godine razmatrao Prijedlog i donio zaključak da se organiziraju dva sastanka, i to sa pravnim zastupnicima po ugovoru za arbitražni postupak i drugi sa inženjerom radi nedostataka na gasovodu.

Arbitražni postupak još uvijek traje i u lipnju 2022. godine zakazana je glavna rasprava, nakon što je izvršeno vještačenje i sačinjeno Izvješće vještaka. Prema Korigiranom procesnom planu Arbitražno vijeće je utvrdilo da se nakon glavne rasprave podnesu završne riječi i da se donese Odluka Vijeća u što kraćem roku.

Investicije po Projektu gasifikacije Srednjobosanskog kantona na gasovodu Zenica – Travnik (40.906.039 KM) iskazane su duži niz godina u poslovnim knjigama Društva, a ulaganja izvršena do kraja 2013. godine. Tehnički pregled gasovoda nije završen, odnosno nije dobiveno odobrenje za upotrebu. Isto tako, ne može se predvidjeti okončanje svih postupaka vezano za završetak gasovoda, niti ishod rješavanja nastalih sporova, a radi se o značajnom ulaganju, niti pritjecanja ekonomskih koristi u Društvo u skorije vrijeme. Fizičko starenje sredstva koje se ne upotrebljava dovodi do smanjenja ekonomskih koristi koje bi se mogle dobiti od tog sredstva. Društvo nije temeljem pokazatelja kojima raspolaže, na datum bilance, izvršilo test na umanjenje vrijednosti investicija u toku kako bi utvrdilo odstupanje nadoknadive vrijednosti imovine od knjigovodstvenog iznosa, sukladno zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.

Investicije za projekat Južne interkonekcije iskazane su u iznosu od 765.874 KM, za izvršena ulaganja po ugovoru za konzultanske usluge (755.753 KM) i neophodne suglasnosti (10.121 KM). Društvo je 31. 1. 2020. godine zaključilo konzultantski ugovor za Studiju izvodljivosti i procjenu utjecaja

na društvo i životnu sredinu (ESIA) sa partnerima u zajedničkom ulaganju (Dvokut – ECRO d.o.o. Zagreb; INP Inžinjering za naftu i plin d.o.o. Zagreb; EIHP Energetski institut Hrvoje Požar Zagreb i Institut za građevinarstvu IG d.o.o. Banja Luka). Ugovorena vrijednost iznosila je 454.258 USD sa rokom podnošenja završnog izvješća do 12 mjeseci. Dio posla na izradi Studije po računima je izvršen u prethodnoj godini, a dio u iznosu od 344.073 KM izvršen je u prvoj polovini 2021. godine. Društvo je 12. 1. 2022. godine izdalo Potvrdu o urednom izvršenju ugovorenih obveza uz konstataciju da su sve usluge obavljene sukladno ugovornim obvezama i pravilima struke.

Dugoročni finansijski plasmani iskazani su u iznosu od 40.430.000 KM, kao i ispravka vrijednosti plasmana 40.430.000 KM i odnose se na su dugoročna potraživanja od kupca KJKP „Sarajevagas“ Sarajevo (u daljem tekstu: Dužnik). Ugovor o reprogramu duga sa Dužnikom zaključen je 30. 6. 2018. godine, za utvrđeni dug od 52.000.000 KM i na period otplate od 15 godina. Ugovorom je definiran način reprogramiranja, i to:

- Dužnik je u obvezi godišnje uplaćivati jednu ratu u iznosu od 1.200.000 KM sa dospijećem do 15. prosinca svake godine, sve do 2031. godine,
- posljednja rata u iznosu od 35.200.000 KM će biti plaćena na način utvrđen posebnim ugovorom o reprogramu koji će ugovorne strane zaključiti najkasnije do 1. 12. 2032. godine.

Tijekom revidirane godine Dužnik je uplatio 1.820.000 KM duga po reprogramu. Potpisivanjem Reprograma Dužnik se obvezao, pored redovnog plaćanja po Reprogramu, da redovno izmiruje i tekuće obveze prema Društvu za prirodnji gas.

Ugovorom je utvrđen obračun kamata⁹ u visini od 1% uz pojedinačna plaćanja, a u slučaju urednog ispunjenja ugovorenih obveza kamate će biti otpisane, što je uređeno posebnim Sporazumom o uslovima i načinu otpisa kamata.

Ova potraživanja od Dužnika su u ranijim razdoblju bila tužena, pa je Ugovorom definirano da se tužba povlači i da odustaju od tužbenog zahtjeva.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearном metodom otpisa po minimalnim stopama iz Nomenklature sredstava koja se amortiziraju, te minimalnih stopa amortizacije koje važeći Zakon o porezu na dobit priznaje u trošak razdoblja. Nadzorni odbor je 25. 3. 2022. godine donio Odluku o utvrđivanju stopa amortizacije stalnih sredstava sa procijenjenim korisnim vijekom trajanja za 2021. godinu, koje iznose:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (godina)	Stopa amortizacije (%)
Zgrade	33,3	3
Gasovod	20	5
Oprema za gasovod i druga oprema	8	12,5
Mjerni, kontrolni i drugi elektro uređaji	6	16,6
Telefonska oprema	10	10
Namještaj i ostala kancelarijska oprema	od 5 do 10	10-20
Džipovi i kombi vozila	7	14,3
Putnički automobili	6,50	15,5
Računarska oprema	5	20
Nematerijalna sredstva	5	20

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Društvo na datum bilance, kao ni prethodne godine, nije vršilo procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.

Preporuka:

- **na datum bilance vršiti testiranje umanjenja vrijednosti stalnih sredstava, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, sukladno zahtjevu MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.**

⁹ Obračun kamata se evidentira u vanbilansnoj evidenciji.

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo ima Pregled upisanih stvarnih prava na nekretninama, odnosno za koliko građevinskih objekata sa zemljištem su provedeni i okončani postupci upisa vlasništva Društva u zemljišnoknjižne evidencije i na kojim nekretninama imaju pravo služnosti. Međutim, Društvo još uvijek ne raspolaže sa cijelovitom dokumentacijom o vlasništvu za sve iskazane nekretnine, jer je dinamika upisa zemljišta i građevinskih objekata u odgovarajuće zemljišnoknjižne evidencije, uvjetovana aktivnostima ranijih vlasnika magistralnog gasovoda Kladanj – Sarajevo i Semizovac – Zenica, sa pripadajućim objektima i instalacijama. Ovi objekti su preneseni Društvu po ugovorima sa KJKP „Sarajevagas“ Sarajevo i Željezara „Zenica“ Zenica iz 2000. godine, a nisu bile osigurane odgovarajuće zemljišnoknjižne isprave. Što se tiče gasovoda Visoko – Brnjaci trebaju pristupiti realizaciji uknjižbe stečenih prava na nekretninama na području općina Visoko i Kiseljak. Za gasovod Zenica – Travnik nije u potpunosti izvršena eksproprijacija nekretnina, a na području Srednjobosanskog kantona u tijeku je harmonizacija katastarskih i zemljišno-knjižnih podataka, tako da su svi procesi imovinskih upisa stavljeni na čekanje.

Preporuka:

- **nastaviti sa aktivnostima na osiguranju dokaza o vlasništvu za nekretnine kojima Društvo raspolaže radi uknjižbe nekretnina u zemljišnoknjižne evidencije.**

Hipoteke i založno pravo

Društvo nema ograničenja u raspolaganju imovinom i nekretninama koje koristi.

7.2.2 Tekuća sredstva

Na datum bilance iskazana su sljedeća tekuća sredstva:

u KM

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
Tekuća sredstva-kratkotrajna imovina	40.924.625	42.281.916
Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	769.172	3.756.178
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	34.057.108	20.863.547
Kratkoročna potraživanja	3.495.816	17.501.453
Potraživanja za PDV	2.520.637	88.181
Aktivna vremenska razgraničenja	81.892	72.557

7.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Zalihe i sredstava namijenjena prodaji na datum bilance iskazani su u iznosu od 769.172 KM, a odnose se na zalihe sirovina i materijala (118.803 KM) i dane avanse (650.369 KM).

Zalihe sirovina i materijala iskazane su u iznosu od 118.803 KM i odnose se na sirovine i materijal u vlastitom skladištu. Iskazane auto gume (9.243 KM), ambalaža (5.166 KM), sitan inventar (113.485 KM) i zaštitna odjeća (35.977 KM) su u upotrebi i otpisani su metodom 100% otpisa. Vrednuju se po nabavnoj vrijednosti (trošku nabave), a trošak se utvrđuje primjenom metode prosječnog ponderiranog troška. U trošak zaliha se uključuju svi troškovi nabave i drugi troškovi koji su nastali dovođenjem zaliha na sadašnju lokaciju i sadašnje stanje. Zalihe se prate količinskim, ali nije utvrđena njihova neto nadoknadiva vrijednost na datum bilance. Prema prezentiranoj ročnosti zaliha značajan dio (69.237 KM) je nabavljen u 2019. godini, ali nije prezentirano da je izvršeno potrebno usklađivanje sukaldno zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe, već je samo redovnim popisom utvrđeno postojanje i upotrebljivost zaliha.

S obzirom na to da zalihe nisu vrednovane sukladno zahtjevima iz paragrafa 9. MRS-a 2 – Zalihe, prema kojem se one vrednuju po nabavnoj ili neto prodajnoj vrijednosti, u zavisnosti od toga koja je niža, ne može se potvrditi iskazana vrijednost zaliha.

Preporuka:

- **vrednovanje i usklađivanje vrijednosti zaliha materijala na datum bilance izvršiti sukladno zahtjevima MRS-om 2 – Zalihe, radi realnog iskazivanja njihove vrijednosti.**

Dani avansi na datum bilance iskazani su u iznosu od 650.369 KM, od čega se najveći dio (391.166 KM) odnosi na odnosi na predujam troškova vještačenja, dok se dio u iznosu od 206.927 KM odnosi na avans uplaćen mađarskom transporteru „FGSZ“ Mađarska (šire opisano u točki 7.1.2.1 Izvješća).

Predujam troškova vještačenja (391.166 KM) uplaćen je u 2019. godini Vanjskotrgovinskoj komori BiH za arbitražni postupak u predmetu: Monter-SM d.d. Zagreb & GP-Put d.d. Sarajevo u stečaju (tužitelj/protutuženi) i Društva sa druge strane (tužitelj/protutužitelj), a vezano za Ugovor o gasifikaciji Srednjobosanskog kantona i izgradnju gasovoda Zenica – Travnik, što je šire opisano u točki 7.2.1. Izvješća.

7.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenata na datum bilance je sljedeća:

	u KM	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti		34.057.108	20.863.547
Transakcijski računi (domaća valuta)		32.491.738	20.827.465
Transakcijski računi (strana valuta)		1.550.525	21.515
Izdvojena novčana sredstva		14.545	14.545
Blagajna		300	22

Transakcijski **računi** otvoreni su kod Sberbank d.d. (KM), UniCredit banka d.d. (KM, EUR, USD) i Sparkasse banka d.d. (KM i USD) koji je ujedno i glavni račun.

U okviru transakcijskih računa u domaćoj valuti, otvoreni su računi za dvije **biznis kartice** na kojima je stanje na 31. 12. 2021. godine iskazano u iznosu od 16.901 KM. Odlukom o načinu držanja i postupanja bankovnom karticom, tehnički sekretar Društva je u posjedu jedne kartice i njeno korištenje je ograničeno i uvjetovano suglasnošću direktora i može se koristiti isključivo u svrhu i u iznosima koje odobri direktor. Drugu karticu koristi direktor društva za potrebe reprezentacije.

Blagajničko poslovanje se obavlja u okviru jedne blagajne koja se koristi za plaćanja utvrđena Pravilnikom o blagajničkom poslovanju iz 2012. godine. Direktor Društva donosi Odluke o visini blagajničkog maksimuma na mjesечно nivou, čija visina se kretala u rasponu od 100 do 500 KM. **Međutim, Društvo nije uskladilo Pravilnik sa Uredbom o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.**

7.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilance u finansijskim izvješćima iskazana su kratkoročna potraživanja, plasmani i aktivna vremenska razgraničenja kako slijedi:

	u KM	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AVR		31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
Potraživanja od kupaca u zemlji (1-2)		3.490.788	17.348.855
1. Potraživanja od kupaca u zemlji		31.660.244	45.538.185
2. Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca		(28.169.456)	(28.189.330)
Druga kratkoročna potraživanja		5.029	152.597
Potraživanja za PDV - odbitni ulazni porez		2.520.637	88.181
Aktivna vremenska razgraničenja		81.892	72.556

Kratkoročna potraživanja od kupaca u zemlji iskazana su u neto iznosu od 3.490.788 KM (ukupna potraživanja 31.660.244 KM i ispravka vrijednosti potraživanja 28.169.456 KM). Najznačajnija tekuća potraživanja se odnose na kupce Energoinvest (3.459.344 KM) i Željezara Iljaš d.d. (31.444 KM). Potraživanja od kupaca Energoinvest nastala su tijekom tekuće godine i nisu izmirena do okončanja revizije. Uzakujemo na činjenicu da su od 1. 7. 2021. godine jedini kupac Društvu i da su međusobni odnosi uređeni zaključenim Ugovorom, prema kojem je korisnik dužan platiti u roku od 30 dana od datuma izdavanja računa. Međutim, na dostavljeni IOS Energoinvest ga vraća nepotpisanog i traži potpisivanje sporazuma, a 23. 2. 2022. godine dostavlja Zahtjev za otpis dugovanja prema Društву na osnovu transportne tarife za 2021. godinu. U Zahtjevu se navodi da je došlo do značajnog povećanja

nabavne cijene gasa u zadnja tri kvartala, a u isto vrijeme zadržane prodajne cijene gasa, te da bi sukladno zajedničkim sastancima sa predstavnicima Vlade FBiH i Kantona Sarajevo trebali nadomjestiti negativne razlike zbog zadržane cijene prema krajnjim potrošačima.

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iskazana je u iznosu od 28.169.456 KM i tijekom godine nisu iskazane nove ispravke vrijednosti potraživanja. Najveća ispravljena potraživanja iskazana su od Tvornice glinice Birač a. d. Zvornik, u stečaju (24.313.238 KM), nad kojom je stečajni postupak u tijeku, a Društvo ima učešće u Odboru povjeritelja. Iskazana ispravljena potraživanja od Tvornice Vapna Kreševu (2.252.563 KM) utužena su, ali postupak još nije okončan. Na ispravljenim potraživanjima iskazuje se godišnja rata (1.200.000 KM) od kupca KJKP „Sarajevogas“ Sarajevo sa dospijećem do 15. prosinca godine, koju redovito izmiruje (šire opisano u točki 7.2.1 Izvješća).

7.2.3 Kapital

Na datum bilance iskazan je kapital u iznosu od 71.222.109 KM, sa sljedećom strukturom:

	u KM	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
KAPITAL		71.222.109	62.055.528
Državni kapital	50.000	50.000	50.000
Zakonske rezerve	12.500	12.500	12.500
Statutarne i druge rezerve	26.001.337	26.001.337	26.001.337
Neraspoređena dobit ranijih godina	35.991.692	26.072.028	26.072.028
Neraspoređena dobit izvještajne godine	9.166.580	9.919.663	9.919.663

Državni kapital iskazan je u iznosu od 50.000 KM, kako je i utvrđen osnivačkim aktom Društva.

Zakonske rezerve su evidentirane u iznosu od 12.500 KM. Sukladno Zakonu o gospodarskim društvima obvezna zakonska rezerva iznosi 25% temeljnog kapitala.

Neraspoređena dobit ranijih godina iskazana je u iznosu od 35.991.692 KM, koja je tijekom godine povećana za 9.919.663 KM, s obzirom na to da je 12. 7. 2021. godine Skupština Društva razmatrala i nije usvojila Izvješće o poslovanju za 2020. godinu, niti je usvojila finansijska izvješća za 2020. godinu.

7.2.4 Dugoročna rezerviranja

Dugoročna rezerviranja i odloženi prihodi iskazani su u iznosu od 1.916.738 KM i odnose se na rezerviranja za naknade zaposlenih i beneficije (191.951 KM), unaprijed naplaćene i druge odložene prihode (1.718.407 KM) i ostale odložene porezne obveze (6.380 KM)

Rezerviranja za naknade zaposlenih i beneficije iskazana su u iznosu od 191.951 KM, a odnose se na dugoročna rezerviranja za otpremnine prilikom odlaska u mirovinu (143.096 KM) i jubilarne nagrade (48.855 KM) sukladno zahtjevima MRS-a 19 – Primanja zaposlenih.

Unaprijed naplaćeni i odloženi prihodi (1.739.846 KM), odnose se na odložene prihode za primljene donacije u sredstvima (314.439 KM) i odložene prihode za konzultantske usluge (1.403.968 KM). Donacije u sredstvima odnose se na donirane čelične cijevi za plinovod Visoko-Brnjaci iz 2008. godine u iznosu od 857.561 KM, a koji se po obračunu amortizacije prenose na prihod, tako na 31. 12. 2021. godine preostali iznos doniranih sredstva iznosi 314.439 KM. Odloženi prihodi od konzultantskih usluga odnose se na donirana sredstva za konzultantske usluge vezane za gasovod Travnik-Zenica (648.215 KM) i primljena grant sredstva Evropske banke za obnovu i razvoj iz 2020. godine a vezano za izgradnju Južne interkonekcije (755.753 KM).

7.2.5 Obveze

U finansijskim izvješćima na datum bilance, iskazane su obveze kako slijedi:

	u KM	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
OBVEZE		15.770.364	26.885.198
Dugoročne obveze		6.425.893	9.127.911
Kratkoročne obveze		9.159.827	17.324.719
Kratkoročne finansijske obveze		2.842.407	2.838.488
Obveze iz poslovanja		3.571.113	11.471.595
Obveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih		14	24.202
Druge obveze		2.024.212	2.045.939
Obveze za PDV		48	131.414
Obveze za porez na dobit		545.475	-
Obveze za ostale poreze, doprinose i dr.dažbine		176.558	813.081
Pasivna vremenska razgraničenja		184.644	432.568

7.2.5.1 Dugoročne obveze

Dugoročne obveze iskazane su u iznosu od 6.425.893 KM i odnose se na preostale obveze za primljene kredite Evropske banke za obnovu i razvoj (4.927.389 KM) i ostale dugoročne obveze (1.498.505 KM).

Društvo ima zaključen ugovor o **dugoročnom kreditu** sa Europskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) na razdoblje 2013. – 2025. godine za Projekt gasifikacije Centralne Bosne. Ukupno ugovoren iznos je 17.000.000 EUR od čega je povučeno 14.804.035 EUR. Preostali iznos odobrenih sredstava nije povučen, te je EBRD 11. 2. 2022. godine obavijestila Društvo da je posljednji dan raspoloživosti nepovučenog dijela odobrenog kredita bio 31. 3. 2018. godine i da doznačavanje tog preostalog nepovučenog iznosa neće biti moguće.

Tijekom godine izvršene su redovne uplate po ovom kreditu i to 17. 3. i 7. 10. 2021. godine na način da Federalno ministarstvo financija ispostavi Društvu fakturu za dospjele obaveze po kreditu sa iskazanom glavnicom i kamatom koje dospijevaju dva puta godišnje. Društvo sa krajem godine vrši reklasifikaciju dijela dugoročnog kredita na kratkoročne obaveze za narednu godinu. Stanje kredita i kreditnog zaduženja je usuglašeno sa stvarnim stanjem i na 31. 12. 2021. godine iznosi 7.391.083 KM od čega se na kratkoročne obaveze u narednoj godini odnosi 2.463.694 KM.

Ostale dugoročne obveze iskazane su u iznosu od 1.498.505 KM, a odnose se na obveze po kreditu WB-IDA 3029 BOS (1.313.165 KM) i obveze nastale primjenom MSFI-ja 16 – Najmovi (185.340 KM).

Obveze po kreditu WB-IDA 3029 BOS iskazane su u iznosu od 1.313.165 KM, a odnose se na preostali dio obveze preuzete Ugovorom sa KJKP „Sarajevagas“ d.o.o. Naime, Društvo ima zaključen Ugovor o zajedničkom osiguranju sredstava za otplatu kredita WB-IDA 3029 BOS (4.310.171 SDR i to: glavnica 3.659.757 SDR i kamata 650.414 KM) sa KJKP „Sarajevagas“ d.o.o. Sarajevo, po kojem je Društvo srazmjerno učeštu u kreditu preuzelo obvezu vraćanja dijela kredita u iznosu od 1.280.698 SDR (glavnica 1.087.438 SDR i kamata 193.260 SDR). Prema prezentiranom otplatnom planu Otplata kredita se vrši na način da KJKP „Sarajevagas“ d.o.o. po dospijeću anuiteta isplaćuje obvezu po kreditu, nakon čega dostavlja Društvu obavijest o uplati rate, fakturu za srazmjeri dio, kao i obračun glavnice i kamate koju je Društvo dužno uplatiti. Obračun i uplata rata po ovom kreditu se vrši polugodišnje. Ukupna preostala obveza iznosi 1.512.235 KM od čega se 199.070 KM odnosi na kratkoročnu obvezu u 2022. godini.

Društvo ima zaključen ugovor sa JP „BH Pošta“ d.o.o. za unajmljivanje poslovnih prostorija. Ugovoren je iznos od 18.122 KM (15.489 KM bez PDV-a) za 700 m² poslovnih prostorija, tri parking mjesta i zatvoreni garažni prostor i to na mjesecnom nivou. Društvo je na osnovu Odluke o primjeni MSFI-a 16 – Najmovi, iskazalo trogodišnje obaveze za ugovoren najam. Tako je na 31. 12. 2021. godine

dugoročna obaveza po osnovu najma iskazana u iznosu od 185.340 KM, a kratkoročni dio obveza koje se odnose na narednu godinu u iznosu od 179.644 KM.

7.2.5.2 Kratkoročne obveze

Kratkoročne obveze iskazane su u iznosu od 9.159.827 KM, a odnose se na kratkoročne finansijske obveze (2.842.407 KM), te obveze: iz poslovanja (3.571.113 KM), po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih (14 KM), druge obveze (2.024.212 KM), za PDV (48 KM), za porez na dobit (545.475 KM) i za ostale poreze, doprinose i druge dažbine (176.558 KM).

Kratkoročne finansijske obveze iskazane su u iznosu od 2.842.408 KM, a odnose se na kratkoročni dio: dugoročnog kredita EBRD-a (2.463.694 KM), obveza za unajmljivanje sukladno MSFI 16 – Najmovi (179.644 KM) i dugoročnog kredita WB-IDA 3029 BOS (199.070 KM).

Obveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 3.571.114 KM, a odnose se na obveze prema dobavljačima u zemlji (132.488 KM) i inozemstvu (3.438.626 KM).

Prometi ostvareni sa dobavljačima u najvećoj mjeri vezani su za nabavu i transport gase, od kojih su najznačajniji: Energoinvest (29.945.658 KM), „Sarajevagas“ a.d. Istočno Sarajevo (917.872 KM) i „Gaspromet“ Pale (407.897 KM).

Od ino dobavljača najznačajniji prometi ostvareni sa su: „Gazprom export“ LLC (19.267.672 KM), „FGSZ“ (9.208.023 KM), „Transportgas Srbija“ d.o.o. (3.395.882 KM).

Napominjemo da Društvo od 1. 7. 2021. godine obavlja poslove operatora transportnog sustava i više ne vrši plaćanja dobavljačima vezanim za nabavu prirodnog gasa.

Društvo je redovito izmirivalo obveze prema domaćim dobavljačima, tako da su na kraju godine iskazane u iznosu od 132.568 KM, i to: „Triglav osiguranje“ d.d. (33.169 KM), „Soko BH“ d.o.o. (32.983 KM), „Svetlostkomerc“ d.d. (8.336 KM) i „Teneo“ d.o.o. (7.929 KM) i drugi. Obveze prema inozemnim dobavljačima iskazane su u iznosu od 3.452.733 KM, a odnose se na „Institut IGH“ Zagreb (75.925 KM) i „Monter strojarske montaže“ d.d. Zagreb (3.361.385 KM), o čemu je šire opisano u točki 7.2.1 Izvješća.

Druge obveze iskazane u iznosu od 2.024.212 KM odnose se na obveze po osnovu učešća u dobiti (2.000.476 KM) i tekuće obveze po osnovu kamata po dugoročnim kreditima (23.658 KM). Obveze po osnovu učešća u dobiti iskazane su temeljem odluka o rasporedu dobiti za 2016. i 2017. godinu kojima se dio dobiti rasporedio na donacije u iznosu po 1.000.000 KM za svaku godinu.

Obveza za porez na dobit iskazana je u iznosu od 545.475 KM, a odnosi se na obračunati porez na dobit za 2021. godinu (1.047.802 KM) umanjen za uplaćene akontacije poreza na dobit (501.948 KM).

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge naknade iskazane su u iznosu 176.558 KM odnose se najvećim dijelom na obračunate naknade turističkim zajednicama (176.151KM).

7.2.5.3 Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 184.644 KM, a odnose se na rezerviranja po započetim sudske sporovima (100.000 KM) i kratkoročni dio rezerviranja po MRS-u 19 - Primanja zaposlenih (84.317 KM).

Kratkoročni dio rezerviranja po MRS-u 19 - Primanja zaposlenih iskazano je u iznosu od 84.317 KM za naknade i beneficije zaposlenih.

Rezerviranja po započetim sudske sporovima iskazana su u iznosu od 100.000 KM temeljem Odluke Uprave, koja ne sadrži obrazloženja na koje postupke se rezerviranje odnosi. **Društvo nije vršilo procjenu ishoda po pojedinačnim sporovima, te se ne mogu utvrditi iznosi rezerviranja po pojedinim sporovima, zbog čega ne možemo potvrditi da su rezerviranja po sudske sporovima izvršena sukladno zahtjevima MRS-a 37 – Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna imovina.** Tijekom godine izvršene isplate po dvije sudske nagodbe i jedne presude u ukupnom iznosu od 161.090 KM, što je više od ukupnih rezerviranja za sve sporove na 31. 12. 2020. godini, koja su iznosila 140.000 KM.

Protiv Društva su protiv pokrenuta dva arbitražna postupka. Jedan postupak se vodi od 2015. godine pred Arbitražnim sudom Vanjskotrgovinske komore BiH protiv Montera-SM d.d. Zagreb & GP-Put d.d. Sarajevo. U tom postupku predložena je vansudska nagodba - Ponuda za mirno rješavanje spora. Uprava

Društva je uputila Nadzornom odboru prijedlog da sa 4.550.958 KM izmire sve obveze prema navedenim, odnosno više za cca 1.200.000 KM od iskazanog duga (3.361.386 KM).

Drugi arbitražni postupak pokrenuo je Mađarski transporter „FGSZ“ u rujnu 2021. godine pred Međunarodnim arbitražnim sudom u Cirihu, kojim zahtjeva plaćanje u iznosu od 21.125.000 USD. Napominjemo da su sa tim transporterom Aneksom 24. Dugoročnog ugovora utvrđeni penali u slučaju raskida ugovora prije 2023. godine, te da u slučaju raskida ugovora u 2021. godini ti penali iznose 23.000.000 USD.

Društvo nije vršilo procjenu ishoda sporova, te se ne mogu utvrditi iznosi rezerviranja po pojedinim sporovima, po kojima može doći do značajnih odliva resursa. To znači da Društvo nije procijenilo iznos obveze, odnosno rezerviranje priznalo za sadašnju vrijednost (pravnu ili izvedenu) koja je nastala temeljem prošlih događaja, jer postoji vjerojatnoća da će za podmirenje tih obveza biti potreban odljev resursa sukladno zahtjevima MRS-a 37 – Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna imovina. To ima direktni utjecaj na istinito i objektivno iskazivanje finansijskog položaja i rezultata poslovanja Društva.

Preporuka:

- *rezerviranja po sudskim sporovima vršiti sukladno zahtjevima MRS-a 37 – Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva, kako bi finansijska izvješća po svim bitnim pitanjima istinito i objektivno prikazala finansijski položaj i rezultat poslovanja Društva.*

7.2.6 Izvanbilančna evidencija

Na izvanbilančnoj evidenciji na 31. 12. 2021. godine iskazan je iznos od 33.012.687 KM i odnosi se na zatezne kamate obračunate kupcima za utrošeni za neizmireni prirodni gas (22.684.689 KM) i dug Republike Srpske za utrošeni gas (10.313.165 KM). Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva člankom 7. uređeno je da su u izvanbilančnoj evidenciji poslovni događaji koji u trenutku nastanaka nemaju direktni utjecaj na pozicije bilance stanja, ali su značajni sa stanovišta ocjene upotrebljavane tuđe imovine, budućih potencijalnih obveza, kontrole poslovnih procesa i informiranja.

Dug Republike Srpske za utrošeni gas od listopada 1995. do travnja 1997. godine iskazan je u iznosu od 10.181.223 KM (5.900.000 USD po kursu na 31. 12. 2021. godine). Društvo je ovaj dug otplaćivalo putem mjesecnih proforma računa ispostavljenih od Gazprom Exporta u razdoblju od siječnja 1999. do prosinca 2001. godine, kao uvjet za nastavak isporuke gasa, jer je Društvo, uz suglasnost Energoinvesta, preuzele izvršenje ugovora u oblasti gasne privrede, pa tako i izmirenje obveze iz 1996. godine. Imajući u vidu ove činjenice, Vlada FBiH (legitimirana u pogledu podjele duga), Energoinvest Sarajevo (legitimiran kao nosilac duga prema Gazprom Export) i Društvo (legitimiran kao nosilac otplate duga) potražuju od Vlade Republike Srpske povrat sredstava uplaćenih u njeno ime. **Budući da se radi o dugu koji je nastao prije formiranja Društva i koji se treba regulirati u međuentitetskim odnosima koji nisu u njegovoj nadležnosti, Društvo nema podataka o aktivnostima nadležnih institucija.**

Zatezne kamate su obračunate kupcima za utrošeni, a neizmireni prirodni gas i iskazane su u iznosu od 22.831.464 KM, od kojih se na KJKP „Sarajevagas“ Sarajevo odnosi 19.178.366 KM, zatim na Tvornicu glinice Birač a.d. Zvornik - u stečaju (2.534.579 KM). Obračun kamata se vršio kvartalno za neplaćene račune i evidentiralo na izvanbilančnoj evidenciji. Najveći broj kupaca ne prihvata obračun kamata, a u slučaju naplate kamate iskazuje se prihod i isknjižava se iz izvanbilančne evidencije.

7.3 IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

U Izvješću o novčanim tijekovima iskazani su ukupni novčani primici od 16.625.811 KM i ukupne novčane isplate od 3.432.250 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tijekom od 13.193.561 KM. Izvješće o novčanom tijeku sačinjeno je sukladno Pravilniku o sadržaju i formi finansijskih izvješća za gospodarska društva.

7.4 IZVJEŠĆE O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvješću o promjenama na kapitalu za tekuću godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama uskladene su sa iskazanim vrijednostima u Bilanci stanja i Bilanci uspjeha. Izvješće je sačinjeno sukladno Pravilniku o sadržaju i formi finansijskih izvješća za gospodarska društva.

7.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKA IZVJEŠĆA

Bilješke uz finansijska izvješća sastavljene su sukladno zahtjevima iz MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvješća i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda, Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH.

8. JAVNE NABAVE

Društvo je najveći dio godine bilo bez Plana javnih nabava za tekuću godinu, jer je usvojen tek u listopadu 2021. godine kao dio trogodišnjeg plana poslovanja za 2021-2023. godinu. Ovaj plan obuhvaća nabave roba, usluga i radova i sadrži podatke o predmetu nabave, procijenjenoj vrijednosti, vrsti postupka, okvirnim terminima kada će se nabave realizovati i zaključenja ugovora i izvoru financiranja. Planirane su ukupne nabave u iznosu od 8.501.700 KM (robe 3.225.700 KM, usluge 5.074.500 KM, radovi 51.500 KM i ostali troškovi 150.000 KM). Podijeljen je u dva dijela i to dio za planirane nabave koje prelaze vrijednost od 50.000 KM u slučaju roba i usluga, odnosno 80.000 KM u slučaju radova i dio koji ne prelazi ove vrijednosti. **Najvećim dijelom su planirane nabave vezane za investiciona ulaganja i tekuće održavanje.** Tako je, na primjer, za modernizaciju telemetrijskog sustava planirano 1.100.000 KM, za nabavu usluga izrade Glavnog projekta gasovoda Južna interkonekcija BiH – Hrvatska, Zagvozd – Posušje – Novi Travnik sa odvojkom za Mostar planirano 2.500.000 KM, snimanja gasovoda 1.000.000 KM, izrade projektne dokumentacije za postizanje reverzibilnosti, sanacije i rekonstrukcije gasovoda Semizovac – Zenica 500.000 KM. Međutim, u 2021. godini su provedene nabave u ukupnoj vrijednosti od 186.961 KM. U tabelarnom pregledu dajemo podatke o provedenim postupcima, zaključenim ugovorima i vrijednosti tih ugovora:

Vrsta postupka	Broj provedenih postupaka u 2021. g	Broj zaključenih ugovora u 2021. g ¹⁰	Ukupna vrijednost zaključenih ugovora	Vrijednost zaključenih ugovora po procedurama iz 2021. godine
Otvoreni postupak	0	2	291.125 KM	-
Pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavi	1	2	114.365 KM	30.672 KM
Konkurentska zahtjev	2	4	45.210 KM	20.403 KM
Direktni sporazum	112	118	154.359 KM	135.886 KM
UKUPNO	115	126	605.059 KM	186.961 KM

Revizijom je obuhvaćeno 16 postupaka i procedura dodjele ugovora u tekućoj godini u vrijednosti od 485.576 KM i to: dva otvorena postupka nabave roba i usluga u vrijednosti od 291.125 KM, dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja o nabavi u vrijednosti od 114.365 KM, četiri konkurentska zahtjeva u vrijednosti od 45.210 KM i osam direktnih sporazuma u vrijednosti od 34.876 KM. **Revizijom nisu utvrđena odstupanja u provođenju postupaka nabave.**

Društvo je putem otvorenog postupka u 2020. godini započelo procedure nabave građevinske i mašinske radove na gasovodu (198.780 KM) i usluge servisa svih blokadnih ventila i aktuatora (92.345 KM), za koje su ugovori zaključeni u 2021. godini.

¹⁰ Uključuje pokrenute procedure iz 2020. godine a ugovori zaključeni u 2021. godini

Izvršen je uvid u pregovarački postupak za nabavu stručnog časopisa „European MarketScan Service“ za 2021/2022 (83.693 KM). U studenom 2020. godine pokrenut je pregovarački postupak bez objave obaveštenja za nabavu stručnog časopisa „European MarketScan Service“ te je u ožujku 2021. godine zaključen ugovor sa ponuđačem S&P Global „Platts“ New York u vrijednosti od \$52.000 na razdoblje od 27. 3. 2021. do 26. 3. 2022. godine. Na temelju ovog časopisa prate se i vrše analize kretanja cijena prirodnog gasa i naftnih derivata, koje su od značaja prilikom donošenja poslovnih odluka i planiranja određenih aktivnosti. Ugovorima i aneksima sa isporučiocem (Gazprom) i transporterima prirodnog gasa obvezujuće je da se prilikom obračuna odnosno kalkulacije cijena određeni parametri (cijene naftnih derivata) mogu ukalkulirati samo na osnovu objavljenih cijena iz ovog časopisa. Također se koristi i kao kontrola formirane cijene isporučioca i transportera.

Konkurenčkim zahtjevom dvije procedure su pokrenute u 2020. godini (ugovor zaključen u 2021. godini), a dvije u 2021. godini i izvršene su nabave usluga servisiranja rezervnih dijelova i baždarenje detektora i mjernih instrumenata (17.027 KM), kombiniranog kolektivnog osiguranja i putničkog zdravstvenog osiguranja radnika (7.780 KM), usluga baždarenja turbinskih i rotacionih mjerača i elektronskih korektora (9.770 KM) i nabava sitnog alata (10.633 KM).

U okviru nabava putem direktnog sporazuma, Društvo je tijekom godine vršilo nabave sukladno članku 7. Pravilnika o direktnom sporazumu u vrijednosti od (36.848 KM) i to najčešće za usluge objave oglasa u dnevnim listovima i ugostiteljske usluge. Od ostalih provedenih nabava putem direktnog sporazuma najznačajnije su: ispitivanje emisije dimnih plinova i buke (4.050 KM), nespecificirani potrošni materijal i rezervni dijelovi za servis službenog vozila (879 KM), tonera za printere i održavanje (5.834 KM), osiguranje službenih vozila (5.604 KM), usluge izrade elaborata zaštite od požara (5.800 KM), usluge izrade dokumentacije za produženje okolinske dozvole za dio trase Zenica-Travnik (5.000 KM).

S obzirom na to da Plan javnih nabava nije donesen pravovremeno, do njegovog donošenja u listopadu Društvo je provodilo uglavnom direktne postupke. Tijekom godine je provedeno ukupno 115 procedura nabava (od kojih je 112 direktnih) u ukupnoj vrijednosti od 186.961 KM, dok su planirane nabave ukupno iznosile 8.501.700 KM.

Usvajanje Plana nabava na kraju poslovne godine imalo je za posljedicu da procedure nabava nisu ni pokrenute do kraja godine a koje su se najvećim dijelom odnosile na investiciona ulaganja i tekuće održavanje, što znači da Plan nije predstavljao osnov aktivnosti za 2021. godinu.

Preporuka:

- *plan javnih nabava donositi pravovremeno i realno za sve procedure nabava, kako bi predstavljao osnov aktivnosti za tu godinu.*

9. SUDSKI SPOROVI

Društvo vodi evidencije za ukupno 14 sporova pokrenutih protiv Društva i one koje su oni pokrenuli. Protiv Društva je pokrenuto pet sporova ukupne vrijednosti 50.422 KM. Pored toga, protiv Društva su pokrenuta dva arbitražna postupka, i to sa Monterom-SM d.d. Zagreb & GP-Put d.d. Sarajevo i Mađarskim transporterom „FGSZ“. **Međutim, Društvo nije izvršilo procjenu mogućih ishoda za pokrenute sudske sporove, a rezerviranje za sporove vrši samo na temelju Odluke direktora, bez posebnog obrazloženja koliko se rezerviranja odnosi na pojedinačne sporove** (šire opisano u točki 7.2.5.3 Izvješća).

Društvo je pokrenulo tužbe u devet postupaka protiv pravnih osoba u ukupnoj vrijednosti od 15.054.933 KM, od čega se na potraživanja od „GP Puta“ koji je u stečaju odnosi 12.157.415 KM. Ostale najznačajnije tužbe su po osnovu duga, i to: dva postupka pokrenuta prema tuženom „Tvornica vapna“ d.o.o. Kreševu u ukupnom iznosu od 2.252.563 KM i tri postupka protiv „KFK Plin Kreševu“ d.o.o. u ukupnom iznosu od 615.683 KM.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Društvo je 29. 6. 2022. godine dostavilo komentar na Nacrt izvješća o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu, sa dodatnom dokumentacijom.

Dana su obrazloženja za: investicije po projektu gasifikacije Srednjobosanskog kantona na gasovodu Zenica – Travnik, rezerviranja po započetim sudskim sporovima, transportne takse, trogodišnji plan poslovanja, proceduru izbora uprave, nematerijalne troškove, finansijski rezultat, te na preporuke koje se odnose na sponzorstva i vrednovanje zaliha.

Obrazloženja koja su prihvaćena i inkorporirana u Izvješće odnose se na isplate po osnovu dvije sudske nagodbe i jedne presude, dostavljanje Trogodišnjeg plana poslovanja i rezerviranja za pokrenute postupke arbitraže. U Izvješću je ispravljena tehnička greška u okviru nematerijalnih troškova, kojom je ispravljen iznos troškova advokatskih usluga.

Obrazloženja koja nisu prihvaćena jer nisu prezentirane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi utjecala na izmjene nalaza u Izvješću, odnose se na:

- rezerviranja po započetim sudskim sporovima, jer nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da je izvršena procjena ishoda po pojedinačnim sporovima, što nije sukladno MRS-u 37 – Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna imovina;
- transportne takse za transport prirodnog gasa koje su evidentirane u okviru nabavne vrijednosti. Iako je u komentaru navedeno da su izvršene kontrole faktura i da nisu vraćene transporteru kao neutemeljene, nismo se uvjerili da su transportne takse evidentirane u okviru nabavne vrijednosti gase na osnovu relevantne i suštinski ispravne dokumentacije, s obzirom na to da transport nije ni vršen u razdoblju od pet mjeseci. Za primjedbu na to da se u Pismu rukovodstvu nisu navele ove činjenice ističemo da se Pismo sačinjava nakon obavljene predrevizije za one nalaze koji su u datom momentu utvrđeni;
- proces izbora i imenovanja Uprave je istaknuto pitanje koje nije utjecalo na dano mišljenje o usklađenosti, kao što je navedeno u tekstu, jer se odnosi na značajan naknadni događaj, s obzirom na to da prijava članice Nadzornog odbora na natječaj ne ispunjava opće uvjete propisane Odlukom;
- primjenu MRS-a 2 – Zalihe, budući da zalihe nisu vrednovane sukladno zahtjevima standarda, prema kojem se one vrednuju po nabavnoj ili neto prodajnoj vrijednosti, u zavisnosti od toga koja je niža. Usklađivanje vrijednosti zaliha sukladno standardu vrši se kada se njihova vrijednost zbog određenih razloga smanji ispod neto knjigovodstvene vrijednosti ili kada se vrijednost poveća. Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH popis imovine i obveza vrši se s ciljem da se utvrdi njihovo stvarno stanje, te da se u poslovnim knjigama izvrši usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem kako bi se utvrdili i knjižili viškovi i manjkovi na kraju razdoblja.

U komentaru su dana obrazloženja za koja Društvo nije iskazalo neslaganje, čiji pregled dajemo u nastavku zbog značajnosti:

- za iskazane investicije po Projektu gasifikacije Srednjobosanskog kantona na gasovodu Zenica — Travnik, za koje nije izvršena procjena umanjenja vrijednosti sukladno zahtjevima MRS-a 36, Društvo navodi da proces procjene namjerava pokrenuti u 2022. godini, s obzirom na to da je za izbor procjenitelja u skladu sa članom 28. i 29. Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH potrebno provesti javnu nabavu koja je planirana u Poslovno-finansijskom planu za razdoblje 2022. – 2024. godine, odnosno u Planu javnih nabava za 2022. godinu.
- vezano za preporuku za sačinjavanje internog akta kojim bi se regulirao način ugovaranja sredstava za sponzorstva, Društvo navodi da je Prijedlog pravilnika o sponzorstvu sačinjen shodno preporuci danoj u Izvješću o finansijskoj reviziji za 2019. godinu, te da,

nakon dobivanja pozitivnog mišljenja Odbora za reviziju, treba biti upućen Nadzornom odboru na davanje saglasnosti, što do okončanja revizije nije završeno.

NAPOMENA: Voditeljica tima u reviziji do 26. 4. 2022. godine bila je Katica Galić, kojoj je s tim datumom sporazumno prestao radni odnos u Uredu za reviziju institucija u FBiH.

**Koordinatorica rada u Sektoru za
financijsku reviziju javnih poduzeća**

Mia Buljubašić

Adisa Šahović – članica tima

V PRILOG: GODIŠNJA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Bilanca uspjeha za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine			
Naziv pravne osobe: Privredno društvo za proizvodnju i transport gasa „BH-Gas“ d.o.o. Sarajevo			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	57.853.359	99.185.564
1	Prihodi od prodaje robe	54.650.410	99.139.913
2	Prihodi od prodaje učinaka	3.106.071	1.660
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0	0
4	Ostali poslovni prihodi	42.878	43.991
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	49.320.929	90.706.833
1	Nabavna vrijednost prodane robe	45.472.690	86.741.154
2	Materijalni troškovi	73.810	93.115
3	Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	2.342.354	2.270.754
4	Troškovi proizvodnih usluga	288.121	301.027
5	Amortizacija	750.928	773.546
6	Troškovi rezerviranja	55.884	140.000
7	Nematerijalni troškovi	337.142	387.237
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	8.532.430	8.478.731
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	0	0
	FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Financijski prihodi (od 1 do 6)	965.984	2.086.336
1	Financijski prihodi od povezanih pravnih osoba	0	0
2	Prihodi od kamata	6.359	7.148
3	Pozitivne kursne razlike	951.801	2.079.186
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	0	0
5	Prihodi od sudjelovanja u dobiti zajedničkih ulaganja	0	0
6	Ostali financijski prihodi	6.924	2
V	Financijski rashodi (od 1 do 5)	1.039.764	2.624.678
1	Financijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim osobama	0	0
2	Rashodi kamata	92.133	108.896
3	Negativne kursne razlike	947.546	2.508.886
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	0	0
5	Ostali financijski rashodi	85	6.896
VI	Dobit od financijskih aktivnosti (IV-V)	0	0
	Gubitak od financijske aktivnosti (V-IV)	74.680	538.342
VII	Dobit od redovite aktivnosti (III-VI) > 0	8.457.750	7.940.389
VIII	Gubitak od redovite aktivnosti (III-VI) < 0	0	0
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	1.878.068	2.559.412
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	0	0
2	Dobici od prodaje investicijskih nekretnina	0	0
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	0	0
4	Dobici od prodaje sudjelovanja u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Dobici od prodaje materijala	0	0
6	Viškovi	0	0
7	Naplaćena otpisana potraživanja	1.820.000	2.550.000
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	0	1.075
9	Otpis obveza, ukinuta rezerviranja i ostali prihodi	58.068	8.337
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	16.827	70.640
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	682	67.302
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicijskih nekretnina	0	0
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	0	0
4	Gubici od prodaje sudjelovanja u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Gubici od prodaje materijala	0	0
6	Manjkovi	0	0
7	Rashodi na osnovu zaštite od rizika	0	0

8	Rashodi na temelju ispravaka vrijednosti i otpisa potraživanja	0	3.139
9	Rashodi i gubici na zalihamama i ostali rashodi	16.145	199
XI	Dobit na temelju ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	1.861.241	2.488.772
XII	Gubitak na temelju ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	0	0
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1	Prihodi na osnovu usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
2	Rashodi na osnovu usklađivanja vrijednosti sredstava	6.315	336
3	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
4	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0	0	0
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0	6.315	336
1*	Prihodi na osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravaka neznačajnih grešaka iz ranijih razdoblja	6.612	0
2*	Rashodi na osnovu promjena računovodstvenih politika i ispravaka neznačajnih grešaka iz ranijih razdoblja	98.905	7.217
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0	10.220.383	10.421.608
XVI	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	0	0
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1**	Porezni rashodi razdoblja	1.047.422	501.945
2**	Odloženi porezni rashodi razdoblja	6.380	0
3**	Odloženi porezni prihodi razdoblja	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XVII	Neto dobit neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1**- 2**+ 3**) > 0	9.166.581	9.919.663
XVIII	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1**- 2**+ 3**) < 0	0	0
	DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA		
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja	0	0
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA		
XXI	Neto dobit razdoblja (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0	9.166.581	9.919.663
XXII	Neto gubitak razdoblja (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	0	0
B)	OSTALA SVEOBUVATNA DOBIT ILI GUBITAK		
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
3	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit		
XXIII	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0	0	0
XXIV	Neto ostali sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0	0	0
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit razdoblja (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0	9.166.581	9.919.663
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit razdoblja (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0	0	0
	Neto dobit/gubitak razdoblja prema vlasništvu (XXI ili XXII)	9.166.581	9.919.663
	a) vlasnicima matice	9.166.581	9.919.663
	b) vlasnicima manjinskih interesa		
	Neto dobit/gubitak razdoblja prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)	9.166.581	9.919.663
	a) vlasnicima matice	9.166.581	9.919.663
	b) vlasnicima manjinskih interesa		
	Zarada po dionicima:		
	a) obična	0	0
	b) razdijeljena	0	0
	Prosječan broj zaposlenih:		
	- na bazi sati rada	44	44
	- na bazi stanja krajem mjeseca	44	44

Uprava je pripremila finansijska izvješća i odobrila ih 25. 2. 2022. godine.

Direktor
Mihajlo Krmpotić

Bilanca stanja na 31. 12. 2021. godine					
Naziv pravne osobe: Privredno društvo za proizvodnju i transport gasa „BH-Gas“ d.o.o. Sarajevo		Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
Pozicija		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
1	2	3	4	5	5
	A K T I V A				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (od 1 do 8)	157.271.928	109.287.341	47.984.587	48.076.025
1	Nematerijalna sredstva	187.325	115.326	71.999	99.655
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	116.616.040	68.742.015	47.874.025	47.937.807
3	Investicijske nekretnine	0	0	0	0
4	Biološka sredstva	0	0	0	0
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	38.563	0	38.563	38.563
6	Dugoročni finansijski plasmani	40.430.000	40.430.000	0	0
7	Druga dugoročna potraživanja	0	0	0	0
8	Dugoročna razgraničenja	0	0	0	0
	B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	0	0	0	0
	C) TEKUĆA SREDSTVA (od 1 do 2)	69.094.081	28.169.456	40.924.625	42.281.916
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	769.172	0	769.172	3.756.178
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	68.324.909	28.169.456	40.155.453	38.525.738
	D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	0	0	0	0
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0	0	0
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	226.366.009	137.456.797	88.909.212	90.357.941
	II) Izvanbilančna evidencija – izvanbilančna aktiva	33.012.687	0	33.012.687	32.126.622
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	259.378.696	137.456.797	121.921.899	122.484.563
	P A S I V A				
	A) KAPITAL (od 1 do 10)			71.222.110	62.055.529
1	Osnovni kapital			50.000	50.000
2	Upisani neuplaćeni kapital			0	0
3	Emisiona premija			0	0
4	Rezerve			26.013.837	26.013.837
5	Revalorizacijske rezerve			0	0
6	Nerealizirani dobici			0	0
7	Nerealizirani gubici			0	0
8	Neraspoređena dobit			45.158.273	35.991.692
9	Gubitak do visine kapitala			0	0
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli			0	0
	B) DUGOROČNA REZERVIRANJA			1.910.358	1.417.212
	C) DUGOROČNE OBVEZE			6.425.893	9.127.911
	D) ODLOŽENE POREZNE OBVEZE			6.380	0
	E) KRATKOROČNE OBVEZE (od 1 do 8)			9.159.827	17.324.720
1	Kratkoročne finansijske obveze			2.842.407	2.838.488
2	Obveze iz poslovanja			3.571.113	11.471.595
3	Obveze iz specifičnih poslova			0	0
4	Obveze na temelju plaća, naknada i ostalih primanja uposlenih			14	24.203
5	Druge obveze			2.024.212	2.045.939
6	Obveze za PDV			48	131.414
7	Obveze za ostale poreze i druge dažbine			176.558	813.081
8	Obveze za porez na dobit			545.475	0
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			184.644	432.569
	G) ODLOŽENE POREZNE OBVEZE			0	0
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)			88.909.211	90.357.941
	II) Izvanbilančna evidencija – izvanbilančna pasiva			33.012.687	32.126.622
	UKUPNO PASIVA (I+II)			121.921.899	122.484.563

Uprava je pripremila finansijska izvješća i odobrila ih 25. 2. 2022. godine.

Direktor
Mihajlo Krmpotić

**Izvješće o gotovinskim tijekovima za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine
(Indirektna metoda)**

Naziv pravne osobe: Privredno društvo za proizvodnju i transport gasa „BH-Gas“ d.o.o. Sarajevo				
	Oznaka (+,-)	IZNOS		
		Tekuća godina	Prethodna godina	
A. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ POSLOVNICH AKTIVNOSTI				
1	Neto dobit (gubitak) za razdoblje	9.166.581	9.919.663	
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	0	0
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+ (-)	0	0
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	750.928	773.546
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+ (-)	682	67.302
6	Usklađenja na temelju dugoročnih finansijskih sredstava	+ (-)	0	0
7	Nerealizirani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+ (-)	0	0
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+ (-)	0	0
9	Ukupno (od 2 do 8)	751.610	840.848	
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+ (-)	2.987.006	(1.779.232)
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+ (-)	13.858.068	3.535.469
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+ (-)	(2.284.887)	(627)
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	(9.335)	(38.733)
14	Povećanje (smanjenje) obveza prema dobavljačima	+ (-)	(7.894.389)	(4.515.308)
15	Povećanje (smanjenje) drugih obveza	+ (-)	299.082	(1.078.780)
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	(247.925)	74.556
17	Ukupno (od 10 do 16)	6.707.620	(3.802.655)	
18	Neto gotovinski tijek od poslovnih aktivnosti (1+-9+-17)	16.625.811	6.957.856	
B. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
19	Priljevi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 20 do 25)	0	0	
20	Priljevi na temelju kratkoročnih finansijskih plasmana	+	0	0
21	Priljevi na temelju prodaje dionica i udjela	-	0	0
22	Priljevi na temelju prodaje stalnih sredstava	+	0	0
23	Priljevi na temelju kamata	+	0	0
24	Priljevi od dividendi i sudjelovanju u dobiti	+	0	0
25	Priljevi na temelju ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+	0	0
26	Odljevi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 27 do 30)	653.460	574.517	
27	Odljevi na temelju kratkoročnih finansijskih plasmana	-	0	0
28	Odljevi na temelju kupovine dionica i udjela	-	0	0
29	Odljevi na temelju kupovine stalnih sredstava	-	653.460	574.517
30	Odljevi na temelju ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	0	0
31	Neto priljev gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)	0	0	
32	Neto odljev gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)	653.460	574.517	
C. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI				
33	Priljevi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 34 do 37)	0	0	
34	Priljevi na temelju povećanja osnovnog kapitala	+	0	0
35	Priljevi na temelju dugoročnih kredita	+	0	0
36	Priljevi na temelju kratkoročnih kredita	+	0	0
37	Priljevi i na temelju ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	+	0	0
38	Odljevi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 39 do 44)	2.778.790	2.596.235	
39	Odljevi na temelju otkupa vlastitih dionica i udjela	-	0	0
40	Odljevi na temelju dugoročnih kredita	-	2.463.694	2.463.694
41	Odljevi na temelju kratkoročnih kredita	-	0	0
42	Odljevi na temelju finansijskog lizinga	-	0	0
43	Odljevi na temelju isplaćenih dividenda	-	0	0
44	Odljevi na temelju ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	-	315.096	132.541
45	Neto priljev gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)	0	0	
46	Neto odljev gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)	2.778.790	2.596.235	
47	D. UKUPNI PRILJEVI GOTOVINE (18+31+45)	16.625.811	6.957.856	
48	E. UKUPNI ODLJEVI GOTOVINE (18+32+46)	3.432.250	3.170.752	
49	F. NETO PRILJEV GOTOVINE (47-48)	13.193.561	3.787.104	
50	G. NETO ODLJEV GOTOVINE (48-47)	0	0	

Ured za reviziju institucija u FBiH

51	H. Gotovina na početku izvještajnog razdoblja		20.863.547	17.076.443
52	I. Pozitivne kursne razlike na temelju preračuna gotovine	+	0	0
53	J. Negativne kursne razlike na temelju preračuna gotovine	-	0	0
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog razdoblja (51+49-50+52-53)		34.057.108	20.863.547

Uprava je pripremila finansijska izvješća i odobrila ih 25. 2. 2022. godine.

Direktor
Mihajlo Krmpotić

Izvješće o promjenama na kapitalu za razdoblje koje završava na 31. 12. 2021. godine

Naziv pravne osobe: Privredno društvo za proizvodnju i transport gasa „BH-Gas“ d.o.o. Sarajevo

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizirani dobici/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3±5±5 ±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31. 12. 2019. god.	50.000	0	0	26.013.837	26.072.029	52.135.866	0	52.135.866
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravaka grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2019., odnosno 1. 1. 2020. god. (1 ± 2 ± 3)	50.000	0	0	26.013.837	26.072.029	52.135.866	0	52.135.866
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Nerealizirani dobici/gubici po osnovu fin. sred. raspol. za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finan. izvješća u dr. valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilanci uspjeha	0	0	0	0	9.919.663	9.919.663	0	9.919.663
9. Neto dobici/gubici priznati direktno u kapital	0	0	0	0	0	0	0	0
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspod. dob. i pokriće gub.	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Emisija dion. kapitala i dr. oblici pov. ili smanj. osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Stanje na 31. 12. 2020. godine, odnosno 1. 1. 2021. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	50.000	0	0	26.013.837	35.991.692	62.055.529	0	62.055.529
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Efekti ispravaka grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2020., odnosno 1. 1. 2021. god. (12 ± 13 ± 14)	50.000	0	0	26.013.837	35.991.692	62.055.529	0	62.055.529
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstva	0	0	0	0	0	0	0	0
17. Nerealizirani dobici/gubici po osnovu finan. sred. raspol. za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Kursne razlike nastale prevođ. finan. izvješća u dr. valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilanci uspjeha	0	0	0	0	9.166.581	9.166.581	0	9.166.581
20. Neto dobici/gubici priznati direktno u kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	0
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspod. dob. i pokriće gub.	0	0	0	0	0	0	0	0
22. Emisija dion. kapitala i dr oblici pov. ili smanj. osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
23. Stanje na 31. 12. 2021. god. (15±16±17±18±19±20-21+22)	50.000	0	0	26.013.837	45.158.273	71.222.110	0	71.222.110

Uprava je pripremila financijska izvješća i odobrila ih 25. 2. 2022. godine.

Direktor
Mihajlo Krmpotić